

ข้อมูลเบื้องต้น
ครุฑมิตีปัญญาไทย รุ่นที่ ๑
ประจำปี ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

เอกสารสรุปกิจกรรมสรรหาครูภูมิปัญญาไทย
โครงการวิจัยและพัฒนาส่งเสริมภูมิปัญญาไทยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ข้อมูลเบื้องต้น
ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑
ประจำปี ๒๕๔๒

สถาบันแห่งชาติว่าด้วยภูมิปัญญาและการศึกษาไทย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรีน
มีนาคม ๒๕๔๒

คำนำ

“บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ.....”

ข้อความดังกล่าวได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในมาตราที่ ๕๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสิทธิและคุณค่าของภูมิปัญญาไทย

“ครุภูมิปัญญาไทย” ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้การยกย่อง เชิดชู และสนับสนุนให้ท่านเหล่านี้ได้พัฒนาศักยภาพในการเป็นผู้นำทางการศึกษา โดยเฉพาะในมิติของครุภูมิปัญญาไทย จึงอยู่ภายใต้สาระสำคัญของมาตราดังกล่าว

การนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของครุภูมิปัญญาไทยทั้ง ๓๐ กรณี ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ จึงเป็นความพยายามที่จะสร้างความเข้าใจและทำให้เห็นภาพรวมของครุภูมิปัญญาไทยแต่ละท่าน อันเป็นการปลุกจิตสำนึกให้ตระหนักถึงคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจ ในมรดกทางปัญญาของบรรพบุรุษไทย ทั้ง ๓๐ ท่าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “ข้อมูลเบื้องต้นครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑” จะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณค่าของภูมิปัญญาไทยให้ทัดเทียมกับภูมิปัญญาสากล และก่อให้เกิดความร่วมมือกันทุกระดับ ทุกภาคี ในการสร้างสรรค์สังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา ด้วยการเปิดโอกาสให้ครุภูมิปัญญาไทยได้ทำหน้าที่ถ่ายทอด เรียนรู้ สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่อง

ท้ายนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณครุภูมิปัญญาไทยทุกท่าน ศ.นพ.ประเวศ วะสี ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง น.พ.สงวน นิตยรัมภ์พงศ์ ดร.เสรี พงศ์พิศ และผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่น ๆ ตลอดจนองค์กรชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่ร่วมให้ข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารฉบับนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

รายนามครุภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

๑.นายคำอ้าย เดชดวงตา	สาขาศิลปกรรม(การแกะสลักไม้)	ลำปาง
๒.นางบัวซอน ถนอมบุญ	สาขาภาษาและวรรณกรรม(การชอ)	เชียงใหม่
๓.นายจอณี โอโธธา	สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (อนุรักษ์)	เชียงใหม่
๔.นางประนอม ทาแปง	สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ผ้าพื้นเมือง)	แพร่
๕.พระครูพิทักษ์นันทคุณ	สาขาศาสนาและประเพณี	น่าน
๖.นายคำผาย นุปิง	สาขาภาษาและวรรณกรรม (การชอ)	น่าน
๗.น.ส.ศรีสวัสดิ์ คำรัมย์	สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ทอผ้าพื้นเมือง)	น่าน
๘.นายชูศักดิ์ หาดพรม	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)	น่าน
๙.พระครูสุธรรมนาถ	สาขาการแพทย์แผนไทย (สมุนไพร)	นครปฐม
๑๐.นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม	สาขาเกษตรกรรม (วนเกษตร)	ระยอง
๑๑.นายสำรวย มีสมชัย	สาขาการจัดการ(สหกรณ์เครดิตยูเนียน)	พระนครศรีอยุธยา
๑๒.นางเกลียว เสรีจกิจ	สาขาศิลปกรรม (เพลงพื้นบ้านอีสาน)	สุพรรณบุรี
๑๓.นายจ้อน ไทโรวิมาน	สาขาศิลปกรรม (ดนตรีไทย)	สมุทรปราการ
๑๔.นายมัน สามสี	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์)	ยโสธร
๑๕.นางฉวีวรรณ พันธุ	สาขาศิลปกรรม (หมอลำ)	ร้อยเอ็ด
๑๖.นายเล็ก กุศลวงศ์แก้ว	สาขาเกษตรกรรม (วิถีเกษตรแบบองค์รวม)	สกลนคร
๑๗.นายประคอง มนต์กระโทก	สาขาเกษตรกรรม(เกษตรวิถีพุทธ)	นครราชสีมา
๑๘.นางราตรี ศรีวิไล	สาขาศิลปกรรม (หมอลำซิ่ง)	ขอนแก่น
๑๙.นายคำเคื่อง ภาษี	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)	บุรีรัมย์
๒๐.นายขงยุทธ ตรีนุชกร	สาขาการแพทย์แผนไทย (รักษาสุขภาพแบบองค์รวม)	ขอนแก่น
๒๑.นายทองคำ แจ่มใส	สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน	บุรีรัมย์
๒๒.นายสุทธีนันท์ ปรัชญพฤทธิ	สาขาการจัดการ	บุรีรัมย์
๒๓.นายอัมพร ค้างปาน	สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)	สงขลา
๒๔.พระครูพิพัฒน์ โชติ	สาขาสวัสดิการ	สงขลา
๒๕.นายลักษณ์ หนูประดิษฐ์	สาขาการจัดการ	สงขลา
๒๖.นายตรีวุธ พาระพัฒน์	สาขาเกษตรกรรม (สวนสมรม)	นครศรีธรรมราช
๒๗.นายเลียง คงแก้ว	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรกรรมยั่งยืน)	พัทลุง
๒๘.นายประยงค์ รณรงค์	สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน	นครศรีธรรมราช
๒๙.นายฝาก ตรีถวัลย์	สาขาการจัดการ	นครศรีธรรมราช
๓๐. นายชบ ยอดแก้ว	สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)	สงขลา

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
รายชื่อครุภูมิปัญญาไทย	
บทนำ	๑
กรณีศึกษาครุภูมิปัญญาไทย ภาคเหนือ	๔
นายคำอ้าย เดชดวงตา	๕
นางบัวซอน ถนอมบุญ	๗
นายจอนิ โอโคโน	๘
นางประนอม ทาแปง	๑๑
พระครูพิทักษ์นันทคุณ	๑๓
นายคำพาย นุปีง	๑๕
น.ส.ศรีสวัสดิ์ คำรัมย์	๑๗
นายชูศักดิ์ หาดพรม	๑๙
กรณีศึกษาครุภูมิปัญญาไทย ภาคกลางและตะวันออก	๒๑
พระครูสุธรรมนาถ	๒๒
นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม	๒๔
นายสำรวย มีสมชัย	๒๗
นางเกลียว เสร็จกิจ	๒๙
นายจ๋อน ไทวิมาน	๓๑
กรณีศึกษาครุภูมิปัญญาไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๓
นายมั่น สามสี	๓๔
นางฉวีวรรณ พันธุ	๓๖
นายเล็ก กุศลแก้ว	๓๘
นายประคอง มนต์กระโทก	๔๐
นางราตรี ศรีวิไล	๔๒
นายคำเดื่อง ภาษี	๔๔
นายขงยุทธ ตรีสุขกร	๔๖

นายทองคำ แจ่มใส	๔๘
นายสุทินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	๕๐
กรณีศึกษาครุภูมิปัญญาไทย ภาคใต้	๕๒
นายอัมพร ค้วงปาน	๕๓
พระครูพิพัฒนโชติ	๕๕
นายลภย์ หนูประดิษฐ์	๕๗
นายตรีวุธ พาระพัฒน์	๕๘
นายเคียง คงแก้ว	๖๑
นายประยงค์ รณรงค์	๖๓
นายฝาก ตรีถวัลย์	๖๕
นายชบ ยอดแก้ว	๖๗
รายชื่อคณะกรรมการสรรหาครุภูมิปัญญาไทย	๖๘
ทำเนียบนามครุภูมิปัญญาไทย	๗๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑. แนวคิดและความสำคัญของ “ครูภูมิปัญญาไทย”

จากสาระสำคัญในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยเพื่อการจัดการศึกษา ที่เน้นการนำภูมิปัญญาไทยคืนสู่การศึกษาไทย ในแนวการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการศึกษาตลอดชีวิต และแบ่งการศึกษาออกเป็น ๓ ระบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย และแผนงานหลัก ๔ แผน ดังนี้

จุดมุ่งหมาย

๑) เสริมสร้างระบบคุณค่าและศักยภาพของภูมิปัญญาไทยให้เป็นพลังในการขับเคลื่อนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมให้สามารถแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมสมัยใหม่อย่างมีความสุขและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒) เพื่อนำภูมิปัญญาไทยเข้าสู่การศึกษาของชาติ โดยปรับเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาไทยกับภูมิปัญญาสากล บนพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ....

๓) ยกย่องและเชิดชูเกียรติ “ครูภูมิปัญญาไทย” และสนับสนุนให้มีบทบาทหน้าที่ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ รวมทั้งเป็นแบบอย่างและผู้นำด้านวิถีคิด วิธีการเรียนรู้และวิถีชีวิตประชาธิปไตย

๔) สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านภูมิปัญญาไทย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๕) พัฒนากลไกการบริหารและจัดการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย โดยเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ให้เอื้อต่อการส่งเสริมเครือข่ายภูมิปัญญาไทยทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

แผนงานหลัก

๑. การส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เน้นการนำภูมิปัญญาเข้าสู่การศึกษา ๓ ระบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาสากลและเหมาะสมกับจารีต ขนบ

ธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นโดยประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน และสื่อมวลชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านภูมิปัญญาไทยทุกระดับและทุกระบบในรูปแบบที่หลากหลาย

๒. การยกย่องครูภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เน้นยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย โดยให้มีการเทียบความรู้ เทียบตำแหน่ง จัดระบบการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยในทุกระดับและทุกระบบ กำหนดภารกิจหน้าที่ การจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ แลกเปลี่ยน เชื่อมโยง และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาไทย

๓. การส่งเสริมการวิจัยภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เน้นการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยให้สามารถนำเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ รวมทั้งพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทย

๔. การบริหารและจัดการด้านภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา

เน้นการสร้างระบบการบริหารและการจัดการที่ทำให้กระบวนการสร้างและพัฒนาภูมิปัญญาไทยทั้ง ๘ งาน ได้แก่ งานวิจัย งานพัฒนา งานฟื้นฟู งานอนุรักษ์ งานถ่ายทอด งานส่งเสริม งานเสริมสร้างความเป็นเลิศ และงานแลกเปลี่ยน สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว เช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับตัวบุคคลที่เป็นผู้ทรงภูมิปัญญา โดยเน้นให้ผู้ทรงภูมิปัญญาสามารถถ่ายทอดและสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษานั้น สังคมไทยให้ความสำคัญกับครูเป็นอย่างมาก ซึ่งเปรียบเสมือนพ่อแม่ผู้มีพระคุณ

ดังนั้น ในการดำเนินงานเพื่อนำนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ยุทธศาสตร์สำคัญอันหนึ่ง คือ การค้นหาครูภูมิปัญญาไทยและเสริมสร้างศักยภาพให้มีบทบาทนำในการเรียนรู้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อยกระดับการยอมรับคุณค่าและเชิดชูเกียรติผู้ทรงภูมิปัญญาที่ทำหน้าที่ให้ความรู้กับสังคม อย่างต่อเนื่องและเสถียรในฐานะ “ครูภูมิปัญญาไทย”

๒) เพื่อสรรหาครูภูมิปัญญาไทย นำมาเผยแพร่ผลงาน ความรู้ และประสบการณ์ให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับสังคม

๓) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพครูภูมิปัญญาไทย ให้มีบทบาทนำในการเรียนรู้โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย ครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย

๓. หลักเกณฑ์ในการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

๑. เป็นผู้ทรงภูมิปัญญาที่ได้รับการยกย่องและยอมรับจากสังคม

๒. ประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีของครอบครัว ชุมชน และสังคม

๓. อบรม สั่งสอน สร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ผู้รับการถ่ายทอด อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจและต่อเนื่อง

๔. เป็นผู้ที่มีศักยภาพ ในการจัดการเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาในรูปแบบที่หลากหลาย

๕. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ มาพัฒนาสร้างสรรค์และเผยแพร่แก่สังคมส่วนรวมได้

ข้อมูลเบื้องต้น
ครุภูมิปัญญาไทย รุ่น ๑

ภาคเหนือ

๑.นายคำอ้าย เดชดวงตา	สาขาศิลปกรรม(การแกะสลักไม้)
๒.นางบัวซอน ถนอมบุญ	สาขาภาษาและวรรณกรรม(การชอ)
๓.นายจอนิ โอ้โคธา (อนุรักษ์)	สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
๔.นางประนอม ทาแปง	สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม(ทอผ้าพื้นเมือง)
๕.พระครูพิทักษ์นันทคุณ	สาขาศาสนาและประเพณี
๖.นายคำผาย นุบิง	สาขาภาษาและวรรณกรรม(การชอ)
๗.น.ส.ศรีสวัสดิ์ คำรัมย์	สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม(ทอผ้าพื้นเมือง)
๘.นายชูศักดิ์ หาดพรม	สาขาเกษตรกรรม(เกษตรธรรมชาติ)

นายคำอ้าย เดชดวงตา

สาขาศิลปกรรม (การแกะสลักไม้)

*****

ประวัติ

นายคำอ้าย เดชดวงตา เกิดวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๘๕
ที่บ้านแม่ณะอำเภอเขียวดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นบุตรนายอิน

ตา-นางปวน เดชดวงตา สมรสกับนางนิตยา มีบุตร ๓ คน เป็นชาย ๑ คน เป็นหญิง ๒
คน ต่อมาได้ย้ายครอบครัวมาที่บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านร้อง อำเภอกวาง จังหวัด
ลำปาง สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
ปัจจุบันทำหน้าที่เป็น

- วิทยากรด้านศิลปหัตถกรรมการแกะสลักแก่นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
- หัวหน้าโครงการ “ศูนย์ส่งเสริมศิลปชุมชน”

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์(แกะสลักไม้)(สวช.) พ.ศ.

๒๕๓๒

- รางวัลการแสดงผลงานศิลปกรรมทั้งในและต่างประเทศมากมาย

องค์ความรู้

- ดำเนินงานถ่ายทอดความรู้ด้านการแกะสลักไม้
- การแสดงผลงาน การประเมินคุณค่าและมูลค่าของผลงานด้านศิลปกรรม
- ธรรมชาติกับการดำรงชีวิต ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- จัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านแกะสลักแก่บุคคลทั่วไปและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ทั้งส่วนของภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ
- จัดโครงการฝึกอบรมการแกะสลักไม้ทั้งระยะสั้น ๖ เดือน และแบบต่อเนื่องแก่ผู้สนใจทั่วไป
- จัดศูนย์ส่งเสริมศิลปะชุมชนเพื่อแสดงผลงานทางศิลปกรรมและวิถีชีวิตเพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้ของคนทั่วไป

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์กลางการเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๕ บ้านท่าเจริญ ตำบลบ้านร้อง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

โทร. (๐๕๔) ๒๒๐-๓๘๐, ๓๖๕-๒๒๕

นางบัวซอน ถนอมบุญ

สาขาภาษาและวรรณกรรม (การชอ)

*****

ประวัติ

นางบัวซอน ถนอมบุญ เกิดวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖ เป็นบุตรนายไว-นางหนู ถนอมบุญ มีพี่น้อง ๔ คน เป็นลูกสาวคนสุดท้อง เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เริ่มเรียนการขับชอกับแม่ครูคำปิ่น(เสียชีวิตแล้ว) ช่างชอบ้านทุ่งหลวง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นช่างชอผู้มีชื่อเสียง สายเชียงใหม่ (แนวการขับชอมีอยู่ ๒ สาย คือ สายเชียงใหม่ กับสายล่องน่าน) เมื่ออายุ ๑๓ ปี และได้พัฒนาการขับชอ ร่วมกับการใช้เนื้อหาการขับชอเพื่อจรรโลง อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง จนมีเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง และยังสามารถสอนและถ่ายทอดศิลปะการชอไว้เพื่อเป็นมรดกต่อไป ปัจจุบันเป็น

- หัวหน้าคณะชอบัวซอน
- ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอพร้าว
- กรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่
- ครูสอนการขับชอที่บ้าน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖
- ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สวช.) พ.ศ. ๒๕๓๐
- ผู้มีผลงานดีเด่นในด้านเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จากสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.

๒๕๓๕

องค์ความรู้

- ดำเนินการถ่ายทอดเพลงชอพื้นบ้าน
- ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

- คุณธรรม จริยธรรม ถ่ายทอดสู่คนทั่วไปและเยาวชนในฐานะสื่อที่น่าองค์ความรู้ด้าน
อื่น ๆ เผยแพร่สู่สาธารณชน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเพลงซอพื้นบ้านในเขตจังหวัดเชียงใหม่และเครือข่ายเยาวชนทั้งใน
และนอกสถานที่ เช่น สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และผู้
สนใจทั่วไป เป็นต้น

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๕๑ หมู่ที่ ๓ บ้านต้นซุง ตำบลป่าต๋อม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๘๐

โทร. (๐๕๓) ๘๘๕-๕๐๔

นายจอนิ โอโดเชา

สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(อนุรักษ์)

*****

**

ประวัติ

นายจอนิ โอโดเชา เกิดวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่บ้านยางตะ หมู่บ้านปกากะญอ (ชาว
กะเหรี่ยง) จบการศึกษาผู้ใหญ่วัยระดับ ๓ ภรรยาชื่อนางริมู มีลูกชาย ๕ คน ลูกสาว ๔ คน เป็นชาวป
กากะญอที่ได้รับการศึกษาจากระบบการศึกษาในเมือง เป็นผู้ปรับประยุกต์ความรู้ ความเชื่อของ
ชนเผ่า และความรู้สมัยใหม่เข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการดูแลจัดการ อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่ง
แวดล้อม ปัจจุบันเป็น

- ผู้นำเครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำแม่วาง
- ผู้นำเครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ
- ผู้นำชนเผ่าไทย
- อดีตผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองเต่า หมู่ ๔ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

การได้รับรางวัล/เชิดชูเกียรติ

- คนดีศรีสังคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๕
- ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สาวช.) ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

องค์ความรู้

- ถ่ายทอดองค์ความรู้วิถีชีวิตของชาวไทย เผ่าปกากะญอ (กะเหรี่ยง)
- พิธีกรรมความเชื่อของชนเผ่า
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและด้านศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่า

- การจัดการเครือข่าย โดยการถ่ายทอดให้เด็กนักเรียนในชุมชนมีความรู้และเห็นคุณค่าของระบบการผลิตในรูปแบบไร่หมุนเวียนและเห็นคุณค่าในศิลปะพื้นฐานในฐานะที่เป็นสื่อการเรียนรู้

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. เครือข่ายชนเผ่า ๑๓ ชนเผ่า
๒. เครือข่ายอนุรักษ์ลุ่มน้ำแม่วางกว่า ๔๐ หมู่บ้าน
๓. เครือข่ายเกษตรกรภาคเหนือ มีสมาชิกกว่า ๑๐๐ หมู่บ้าน
๔. โครงการถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ “เอะทีเกะทอที เอาก่อเกะตอก่อ” (กินจากน้ำรักษาน้ำ กินจากผืนแผ่นดินรักษาแผ่นดิน)

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์กลางการเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๒๑ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเต่า ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๖๐

นางประนอม ทาแปง

สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ทอผ้าพื้นเมือง)

*****

ประวัติ

นางประนอม ทาแปง เกิดวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ที่ บ้านนามน เลขที่ ๔๖ หมู่ ๒ ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง

จังหวัดแพร่ เป็นบุตรนายพัน - นางแก้วมูล ทาแปง มีอาชีพทำนา มีพี่น้อง ๔ คน เรียนจบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ไม่ได้เรียนต่อเพราะฐานะยากจน ได้เข้าไปทำงานในเมือง แต่รายได้ไม่พอ จึงกลับมาอยู่บ้าน ต่อมาได้ฝึกหัดทอผ้าตีนจกจากป้าซึ่งบ้านอยู่ติดกัน จนสามารถทอผ้าตีนจกได้ ดีมีคุณภาพ และได้พัฒนาฝีมือและอนุรักษ์ลวดลายผ้าจกและผ้าพื้นเมืองอื่น ๆ

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม (สาวช.) ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

องค์ความรู้

การทอผ้าพื้นเมือง (ผ้าตีนจก) อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านที่สืบสานมาจากบรรพบุรุษ โดยการถ่ายทอดแก่คนทั่วไปและเยาวชนในด้านเทคนิคการทอผ้า การย้อมผ้าสีธรรมชาติ สีเคมี การออกแบบลวดลาย การจัดการตลาด และธุรกิจชุมชน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- ถ่ายทอดความรู้ด้านการทอผ้า จนเกิดเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านทอผ้าจำนวนมากทั้งในจังหวัดแพร่และต่างจังหวัด เช่น จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง จังหวัดเชียงราย เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มเครือข่ายสามารถดำเนินการกิจกรรมของกลุ่มได้อย่างเข้มแข็งและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

- ถ่ายทอดความรู้ โดยใช้บ้านเป็นศูนย์การเรียนรู้แก่คนทั่วไป โดยเฉพาะเยาวชนตามกระบวนการและขั้นตอนอย่างเป็นระบบจนสามารถปฏิบัติและผลิตผลงานได้

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๔๖ หมู่ ๒ ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ๕๔๑๕๐

โทร. (๐๕๔) ๕๘๑-๔๔๑, (๐๑)๖๑๓-๖๕๓๘

พระครูพิทักษ์นันทคุณ

สาขาศาสนาและประเพณี

*****

ประวัติ

พระครูพิทักษ์นันทคุณ (สงวน จารุณโณ) เกิดพ.ศ. ๒๕๐๑

ในครอบครัวเกษตรกร พ่อมีอาชีพเป็นพรานป่า จึงได้พบ

ประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความเมตตา สงสารสัตว์มาตั้งแต่เด็ก จนทำให้เกิดความคิดที่ต้องการที่จะดูแลให้มีป่าที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อสัตว์ป่าจะอยู่อย่างสงบสุข มีพื้นที่ ๑๒ คน บวชเรียนอยู่กับเจ้าคณะตำบลตั้งแต่อายุ ๗ ปี สอบได้บาลี ๒ ประโยค และได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดอรัญญาวาสในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- เจ้าอาวาสวัดอรัญญาวาส ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
- ดำรงตำแหน่ง เจ้าคณะอำเภอสันติสุข อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน
- เป็นประธานมูลนิธิอภัยเมืองน่าน
- เป็นหัวหน้าศูนย์ประสานงานพระธรรมทายาท จังหวัดน่าน
- เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งและกรรมการมูลนิธิรัตนคุณ

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๖
- ได้รับรางวัลเสมาธรรมจักรทองคำ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗
- ได้รับรางวัลนักพัฒนาจากมูลนิธิโซก้าเฟลโล ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ได้รับรางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม (สวช.) ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

องค์ความรู้

- ดำเนินการก่อตั้งกลุ่มอภัยเมืองน่าน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในจังหวัดในด้านต่าง ๆ ทั้งการอนุรักษ์ป่า ดินน้ำ พันธุ์ปลา ฯลฯ
- นำเอาหลักธรรมทางศาสนา ประเพณี ประยุกต์พิธีกรรมความเชื่อของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาและจัดการชุมชนได้อย่างเหมาะสมและลงตัว เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่

น่าน นับเป็นกุศโลบายที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง และแพร่หลาย

ผลงาน/การเรียนรู้

เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ทุกระดับในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น

๑. เครือข่ายพระสงฆ์เพื่อการพัฒนา ประมาณ ๓๐ รูป
๒. เครือข่ายเยาวชนฮักเมืองน่าน ประมาณ ๒๕ องค์กร
๓. เครือข่ายป่าชุมชน ประมาณ ๒๕ แห่ง
๔. เครือข่ายเกษตรผสมผสาน ประมาณ ๒๐๐ คน
๕. เครือข่ายศิลปวัฒนธรรม
๖. เครือข่ายอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ประมาณ ๘๐ แห่ง
๗. เครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

วัดอรัญญาวาส ถนนสุมนเทวราช ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐

โทร. (๐๕๔) ๗๑๐-๑๒๐ โทรสาร (๐๕๔) ๗๗๐-๕๓๐

นายคำผาย นุปีง

สาขาภาษาและวรรณกรรม (การชอ)

*****

ประวัติ

นายคำผาย นุปีง เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

เป็นบุตร นายใจ - นางเบา นุปีง มีพี่น้อง ๓ คน เรียนจบ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ศึกษาคนตรีที่บ้านและชอจากพ่อครูไชยลังกา เครือเสน (ศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๓๐) ซึ่งเป็นช่างชอที่มีชื่อเสียงมาก ได้พัฒนา ปรับปรุงการชอจนเป็นที่นิยมและยอมรับในวงการ ทั้งยังเผยแพร่ความรู้และเนื้อหาการชอโดยปรับประยุกต์ให้เข้ากับสภาพสังคม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็น

- ที่ปรึกษามูลนิธิฮักเมืองน่าน
- คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการศึกษาการศาสนา และวัฒนธรรม (ศสวจ.) จังหวัดน่าน
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จังหวัดน่าน
- ที่ปรึกษาประชาคมจังหวัดน่าน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- รางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สวช.) ปี พ.ศ. ๒๕๓๔
- รางวัลศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

องค์ความรู้/กิจกรรม

เป็นศิลปินชอ “คณะคำผาย” (เพลงพื้นบ้าน) โดยการนำเอาเพลงชอเป็นสื่อการเรียนรู้สาขาต่าง ๆ สู่สาธารณชน เช่น ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ด้านภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่น คำสอนและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การสาธารณสุข การปกครอง การดำรงวิถีชีวิต การพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเพลงซอพื้นบ้านแก่คนทั่วไปจนเกิดคณะต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๕๐ คณะ มีคณะซอประมาณ ๒๐๐คน ซึ่งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเพลงซอและศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านแก่เยาวชนทั้งในสถานศึกษาทุกระดับและเยาวชนทั่วไป ซึ่งสามารถสืบสานภูมิปัญญาได้อย่างดีไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน กระจายทุกพื้นที่ในจังหวัดน่าน จนเกิดกลุ่มเครือข่ายเยาวชนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านจังหวัดน่าน ซึ่งสามารถผลิตผู้ถ่ายทอด (ครู) ได้อีกจำนวนมาก

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๘๗ หมู่ ๓ บ้านห้วยนา ตำบลท่าน้ำว้า กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐

โทร. (๐๕๔) ๗๔๑-๗๔๑

นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรัมย์

สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ทอผ้าพื้นเมือง)

*****

ประวัติ

นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรัมย์ เป็นชาวไทลื้อ เกิดเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นบุตรของนายสม-นางคำหล้า คำรัมย์ มีพี่น้อง ๕ คน เป็นบุตรคนที่ ๒ ของครอบครัว เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากนั้นออกมาช่วยครอบครัวประกอบอาชีพการเกษตรและปลูกข้าวไร่ ทำสวนส้ม ชีวิตในวัยเด็กได้เห็นคุณแม่และแม่บ้านคนอื่น ๆ ในหมู่บ้านทอผ้าซึ่งเป็นลวดลายโบราณไว้ใช้เอง เมื่ออายุ ๑๘ ปี มีโอกาสเป็นตัวแทนของจังหวัดน่านเข้ารับการเรียนหลักสูตรพัฒนาอาชีพสตรี เป็นเวลา ๔ เดือน ซึ่งมีการสอนวิชาชีพซึ่งมีสอนการทอผ้าพื้นเมืองด้วย จึงเกิดความสนใจและหันมาศึกษาค้นคว้าการทอผ้าพื้นเมืองอย่างจริงจัง ได้ก่อตั้งกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองโดยแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนซึ่งทอผ้าพื้นเมืองเป็นมาก่อนแล้ว และจัดกลุ่มสอนให้แก่แม่บ้านซึ่งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพ สร้างรายได้อีกทางหนึ่งให้แก่ครอบครัว ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ผู้นำอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อช.) จากสำนักนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
- ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม จังหวัดน่าน ปี พ.ศ. ๒๕๓๕
- รางวัลบุคคลดีเด่น จากกรมการพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๓๒
- ผู้นำกลุ่มอาชีพก้าวหน้า กรมการพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๓๒
- ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากสภาสตรีแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๓

องค์ความรู้

- ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการทอผ้าพื้นบ้าน (ผ้าลายน้ำไหล ลายไก่ล่อ) โดยการสืบทอดมาจากผู้รู้ในท้องถิ่น

- การประยุกต์การทอผ้า จัดการรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อการเรียนรู้และดำเนินธุรกิจชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และการข้อมสิทธิ์ธรรมชาติ สีเคมี การออกแบบลวดลาย ฯลฯ

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- ใช้บ้านเป็นสถานที่ทำการของกลุ่มสมาชิก และสถานที่ทอผ้าของสมาชิก และขยายเครือข่ายสมาชิกสู่อำเภอและหมู่บ้านใกล้เคียงจนเกิดกลุ่มใหม่ที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งพาและจัดการกลุ่มตนเองได้อย่างมั่นคง
- เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจ นักศึกษา นักวิจัย ปีละไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน
- จัดการถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาในเขตพื้นที่ ในจังหวัดน่านอย่างต่อเนื่อง
- กิดค้นและประดิษฐ์เครื่องมือทอผ้า(กี่) ตามรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้งานด้วยตนเอง
- เป็นพดุงครรภัก์ ทำคลอดให้แก่เด็กในหมู่บ้าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๓๐

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๔ ตำบลทุ่งสุก ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๕๕๑๓๐
โทร. (๐๕๔) ๗๕๕-๑๒๕, (๐๕๔) ๗๕๕-๐๕๖

นายชูศักดิ์ หาดพรม

สาขาเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)

*****

ประวัติ

นายชูศักดิ์ หาดพรม เกิดวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๐
เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร

จังหวัดน่าน มีพี่น้อง ๗ คน เรียนจบแล้วช่วยพ่อแม่ทำการเกษตร และเกิดการพัฒนาแนวคิดที่จะทำการเกษตรซึ่งพึ่งพาตนเอง ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- คณะกรรมการมูลนิธิฮักเมืองน่าน
- ประธานเครือข่ายเกษตรผสมผสานและผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ จังหวัดน่าน
- อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลเมืองจาง จังหวัดน่าน
- ที่ปรึกษากลุ่มออมทรัพย์

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- เกษตรกรดีเด่น ตามแนวพระราชดำริ จังหวัดน่าน

องค์ความรู้

- ดำเนินการจัดการเกษตรผสมผสานบนพื้นที่ประมาณ ๕๒ ไร่ จนประสบความสำเร็จ เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกรทั่วไปและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศ โดยถ่ายทอดความรู้ด้านจัดการเกษตรและผสมผสานการจัดระบบนิเวศน์ภายในสวน การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านธุรกิจชุมชน ตลอดจนการออมทรัพย์

ผลงาน/กิจกรรม การเรียนรู้

- จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในสวนเกษตรผสมผสานใช้ชื่อว่า “บ้านแสงเทียน” โดยมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และมีการถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ

- เกิดเครือข่ายเกษตรผสมผสาน ๑๘ กลุ่มบ้าน จากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน โดยใช้ “บ้านแสงเทียน” เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่าย
- เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของนักศึกษาและผู้สนใจ ตลอดจนเป็นที่ฝึกประสบการณ์ จากที่ต่าง ๆ เช่น นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลุ่มเกษตรกรทั้งในและต่างจังหวัด ชาวต่างประเทศ เช่น ลาว กัมพูชา เวียดนาม อังกฤษ เนปาล เป็นต้น

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

- ๑๑๘ หมู่ ๑ บ้านหาดเค็ด ตำบลเมืองจัง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
  - มูลนิธิฮักเมืองน่าน ๕๔/๘ ซอย ๑ อรัญญาวาส ถนนสุมนเทวราช ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐
- โทร. (๐๕๔) ๗๗๒-๕๓๐

ข้อมูลเบื้องต้น
ครุฑมิปัญญาไทย รุ่น ๑

ภาคกลางและตะวันออก

๑. พระครูสุธรรมนาถ	สาขาการแพทย์แผนไทย (สมุนไพรร)
๒. นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม	สาขาเกษตรกรรม (วนเกษตร)
๓. นายสำรวย มีสมชัย	สาขาการจัดการ (สหกรณ์เครดิตยูเนียน)
๔. นางเกลิยว เสร็จกิจ	สาขาศิลปกรรม (เพลงพื้นบ้านอีสาน)
๕. นายจ๋อน ไทรวีมาน	สาขาศิลปกรรม (ดนตรีไทย)

พระครูสุธรรมนาถ (สมนึก นาโถ)
สาขากาพย์แพทย์แผนไทย (พืชสมุนไพร)

*****

ประวัติ

พระครูสุธรรมนาถ (สมนึก นาโถ) เกิดวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๓.๐๐ น. เป็นบุตรนายใช้ - นางช้วน ศรี

ศรีทอง ณ บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งกระพังโหม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จบ การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาแต่ไม่ชอบระบบการศึกษาใน มหาวิทยาลัย จึงลาออกมาช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพ อุปสมบทเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ พัทธสีมาวัดกำแพงแสน ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน เป็นเจ้าอาวาสวัดปลักไม้ ลาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๕

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

คนดีศรีสังคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์ความรู้

๑. เผยแพร่ความรู้ด้านสมุนไพร
๒. การอนุรักษ์ป่า ให้ความรู้แก่นักเรียน ประชาชน
๓. การแพทย์แผนไทย การปลูกสมุนไพร
๔. เผยแพร่ศาสนา วัฒนธรรม

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. บรรยายประโยชน์ของต้นไม้ในระบบนิเวศน์วิทยา และการรักษาโรค
๒. คิดป้ายชื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของต้นไม้ที่ใช้รักษาโรค เมื่อผู้ปกครองและนัก เรียนหรือคนในชุมชนเดินผ่านไปมาทุกวัน จะได้เกิดการสัมผัสทางตา ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตระหนักถึงคุณประโยชน์ของต้นไม้ สถานที่ที่ใช้ปลูกสมุนไพรเนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ มี

สมุนไพรประมาณ ๕๐๐ ชนิด เคยใช้ปูนซีเมนต์โบกเป็นกระถางพร้อมติดป้ายชื่อต้นไม้ และบรรยายถึงคุณประโยชน์ มีความคงทนถาวร แต่กระถางต้นไม้นี้อยู่ด้านหลังโรงเรียน ทำให้คนในชุมชนไม่ค่อยได้เห็น เพราะไม่ใช่ทางผ่านประจำ จึงมีความตั้งใจที่จะทำกระถางต้นไม้สมุนไพรในทางผ่านด้านหน้าโรงเรียน ซึ่งเป็นทางผ่านที่มีกิจกรรม เช่น ผู้ปกครองหยุดรับส่งลูกหลาน หรือการจับจ่ายซื้อของ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์

๓. เมื่อคนในชุมชนเกิดการเจ็บป่วย ก็ใช้สมุนไพรในการรักษาจนหาย เกิดการเรียนรู้ถึงคุณค่า หรือเกิดภูมิปัญญาตามอักษาศาสตร์หรือตามธรรมชาติในการเลือกรักษาด้วยสมุนไพร เป็นทางเลือกในการรักษาโรคและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทั้งยังเป็นการประหยัดค่ายา

๔. พระครูสุทธธรรมนาถ ได้นำความรู้ทางด้านระบบนิเวศน์วิทยา ของต้นไม้และสมุนไพรเข้าสู่โรงเรียนวัดปลักไม้ลาย และโรงเรียนอื่น ๆ ด้วยการไปบรรยายให้ครูและนักเรียนฟังอยู่เสมอ

๕. ใช้สถานการณ์จริงมาให้ความรู้แก่ชุมชน ให้เกิดความรักป่าหรือเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การร่วมกับชาวบ้านในการต่อต้านการสร้างเขื่อนต่าง ๆ เช่น เขื่อนปากมูล

๖. ท่านพระครูสุทธธรรมนาถ ได้เข้าร่วมสัมมนาหรือเป็นวิทยากรตามหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันกับบุคคลต่าง ๆ และได้ นำความรู้ต่าง ๆ มาปรับประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

วัดปลักไม้ลาย ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๔๐
โทรศัพท์ (๐๓๔) ๒๐๔-๐๔๔

นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม

สาขาเกษตรกรรม(วนเกษตร)

*****

ประวัติ

นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม เกิดวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
ที่ตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้

รับการศึกษาขั้นต้นที่บ้านเกิดจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจึงเข้ามารับจ้างใน
กรุงเทพฯ และได้ศึกษาเพิ่มเติมจนสอบเทียบวุฒิมัธยมศึกษา ๖ ได้ในสมัยนั้น

จากนั้นจึงกลับไปบวชที่บ้านเกิด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ สอบได้นักธรรมตรี ลาสิกขา
กลับไปทำงานในกรุงเทพฯ ต่อ และคิดเกณฑ์ทหารในปีพ.ศ.๒๕๐๒ เมื่อออกจากทหารในปีพ.ศ.
๒๕๐๔ ทราบว่ารัฐบาลมีแผนพัฒนาการเกษตร จึงกลับไปอยู่ที่ฉะเชิงเทราประกอบอาชีพเป็น
นายหน้าและพ่อค้าคนกลาง ต่อมาจึงคิดทำไร่ในปี ๒๕๑๒ เคยเป็นผู้นำเรียกร้องการต่อรอง
ราคาผลผลิตทางการเกษตร

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- คนดีศรีสังคม ปี พ.ศ.๒๕๑๒
- บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- เกษตรกรดีเด่นแห่งเอเชียแปซิฟิก ขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ
- สมาชิกวุฒิสภา สายเกษตรกร

องค์ความรู้

๑. สวนวนเกษตรปลูกต้นไม้กว่า ๕๐๐ ชนิด ให้คนทั่วไปศึกษาหรือพักผ่อน ห้อง
หนังสือ เปิดให้คนทั่วไปเข้ามาค้นคว้าหาอ่านได้

๒. ลานค้าริมทางชุมชน เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการค้าขายและการแปรรูป
ของเกษตรกร

๓. ประสานงานเครือข่ายป่าตะวันออก ประกอบด้วย ชมรมศึกษาและอนุรักษ์ป่าตะวันออก (บุคคล และข้าราชการท้องถิ่น) ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนเกษตร โครงการศึกษาพรรณพฤกษชาติ เพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนในป่าตะวันออก เวทีเครือข่ายวนเกษตร

๔. แปรตัวยา (ทำไม้ต่อเนื่อง) / ทดลองทำยา (บดตัวยานาน ๆ ครั้ง)

๕. การจัดค่ายเยาวชน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. สวนวนเกษตร มีต้นไม้กว่า ๕๐๐ ชนิด ทั้งที่เป็นอาหาร ยา ไม้ใช้สอย เป็นระบบที่ลักษณะคล้ายป่า มีสัตว์ประเภท นก กระแต ฯลฯ มาอาศัยร่วมด้วย ลักษณะทั่วไปจึงเหมาะแก่การเข้ามาศึกษาเรื่องต้นไม้และธรรมชาติ มีห้องหนังสือรวบรวมหนังสือประเภทต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เกษตรกรรม สุขภาพ สมุนไพร ต้นไม้ การพัฒนา ประวัติศาสตร์ วารสาร ฯลฯ มักจะมีนักเรียนและคนทั่วไปเข้ามาใช้ในการศึกษาหาข้อมูล รวมทั้งเป็นที่ศึกษาข้อมูลของเจ้าหน้าที่ในสวนเองด้วย

๒. ลานคำริมทางชุมชน เป็นเวทีการเรียนรู้เรื่องการค้าขายและการแปรรูปของเกษตรกรรายย่อยในละแวกนั้น ขณะนี้มีประมาณ ๓๐ - ๔๐ ราย โดยมีผู้ใหญ่วิบูลย์ คอยให้คำแนะนำและคำปรึกษา การดำเนินกิจกรรมหลัก ๆ ก็คือสมาชิกของลานคำริมทางชุมชน(ตลาดนัดริมทาง) มักจะพูดคุยกันเสมอๆ เมื่อไม่มีลูกค้าหรือหลังตลาดเลิกแล้ว คือ เรื่องพืชผักพื้นบ้าน การปลูกผักปลอดสารพิษ การแปรรูป ตลอดจนการค้าการขาย ลานคำริมทางมีนัดกันทุกเสาร์-อาทิตย์ การประเมินผลดูจากคนที่เข้ามาหรือแวะซื้อมีจำนวนมากหรือไม่ ถ้ามารู้สึกว่า เขามีความรู้สึกอย่างไร สำหรับแม่ค้าก็จะซักถามกันเรื่องรายได้ ทักษะการค้าขาย ฯลฯ จากนั้นนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์

๔. วนเกษตร ช่วยประสาน เครือข่ายป่าตะวันออก มีผู้ใหญ่วิบูลย์เป็นที่ปรึกษา มีเจ้าหน้าที่ ๔ คน กลุ่มที่ประสานงานประกอบด้วย ชมรมศึกษาและอนุรักษ์ป่าตะวันออก ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนเกษตร มีกิจกรรมเวทีชาวบ้าน เครือข่ายวนเกษตร ทุกเดือน (ปัจจุบันมีสมาชิก ๑ หมู่บ้าน) โครงการศึกษาพรรณพฤกษชาติป่าตะวันออก

๕. แปรตำรายา นำตำรายาเก่ามาคัดลอกใหม่ให้เป็นภาคปัจจุบัน และทดลองทำยาทำยาบางตัวเพื่อแจกจ่ายไปทดลองใช้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

๖. ค่ายเยาวชน โรงเรียนในพื้นที่หรือจังหวัดใกล้เคียง สถานที่ใช้สวนวนเกษตร โดย
ใช้สวนเป็นสื่อในการสัมผัสธรรมชาติของเด็ก ๆ เชื่อมโยงไปยังเรื่องคุณค่าของสรรพสิ่ง เช่น ต้น
ไม้ นก เป็นต้น กิจกรรมที่ใช้ ให้เยาวชนลงมือทำเอง สัมผัสเอง เช่น การย้อมผ้าด้วยใบไม้ สื่อ
เรื่องสิ่งแวดล้อม และกระบวนการของธรรมชาติ หรือกิจกรรมทำยาอย่างง่าย การอบรมเด็กใน
เรื่องคุณค่าของต้นไม้ ซึ่งกิจกรรมทั้งสองนี้เน้นให้เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาจากคนรุ่นเก่า
ที่ต้องใช้เวลาในการสังเกต ทดลอง และสะสมเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๒๒๔ หมู่ ๑ บ้านห้วยหิน ตำบลลาดกระโทง อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐

โทรศัพท์ (๐๓๘) ๕๕๓-๔๔๑, (๐๓๘) ๕๕๓-๗๑๕

โทรสาร (๐๓๘) ๕๕๓-๔๔๑, ๕๕๓-๗๑๕ ในรถ (๐๑) ๒๑๘๕๐๔๓

นายสำรวย มีสมชัย

สาขาการจัดการ (สหกรณ์เครดิตยูเนียน)

*****

ประวัติ

นายสำรวย มีสมชัย เกิดวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒
บ้านเลขที่ ๙๐/๒ หมู่ ๖ ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัว

หลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ ไม่มีโอกาสเรียนต่อ
เพราะครอบครัวยากจน ต้องออกมาช่วยพ่อแม่ทำนาและรับจ้างขุดดินทำสวน เลี้ยงน้อง ๆ อีก ๖
คน อายุครบ ๒๐ ปี บวช ๑ พรรษา และสึกออกมาได้ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร ๒ ปี ออกจากทหาร
จึงกลับมาช่วยพ่อแม่ทำนา แต่งงานเมื่ออายุ ๒๕ ปีกับนางชลอ (มีศิลป์) มีบุตร ๓ คน ชาย ๑
หญิง ๒

ปัจจุบันทำไร่นาสวนผสม และเป็นสิ่งที่ชอบมากที่สุด ได้รับเลือกเป็นประธานสห
กรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินลาดบัวหลวง จำกัด ประธานชมรมผู้ใช้น้ำในโครงการ ส.ป.ก.และ
เป็นเลขานุการกลุ่มออมทรัพย์ ต่อมาเป็นรองประธานกลุ่มออมทรัพย์ และถูกเลือกให้เป็นคณะ
กรรมการ ส.ป.จ. อยุธยา ปัจจุบันเป็นประธานสหกรณ์เครดิตยูเนียนลาดบัวหลวงพัฒนา จำกัด

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

-

องค์ความรู้

ความรู้ด้านการจัดการทุน สวัสดิการของชุมชน และธุรกิจชุมชน ประสพการณ์
ทำงาน ๑๕ ปี

ทุน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำหุ้น

สวัสดิการ เงินออม เงินฝาก เงินกู้ ค่ารักษาพยาบาล ผู้สูงอายุ และผู้เสียชีวิต

ธุรกิจ ผสมพันธุ์ไม้ ติตดา ทาบกิ่งพันธุ์ไม้หลายชนิด ปลา ไม้ผล

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้มี ๒ ลักษณะการทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมงานในแวดวงเครือข่ายเดียวกัน ใช้วิธีทำให้ดู สาธิต การอธิบาย สอน และการบรรยายประสบการณ์ที่ได้ทำมาด้วยตนเอง

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๗๐/๒ หมู่ ๖ ตำบลพระยาเสือ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๓๒๓๐

โทรศัพท์ (๐๑) ๒๕๗๒๘๓๕

นางเกลิยว เสรีจกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์)
สาขาศิลปกรรม (เพลงพื้นบ้านอีสาน)

*****

ประวัติ

นางเกลิยว เสรีจกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์) เกิดเมื่อวันที่ ๓
สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ที่ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์

จังหวัดสุพรรณบุรี ชีวิตครอบครัวเป็นบุตรของนายอัง-นางปลอด มีพี่น้องทั้งหมด ๓ คน
สมรสกับนายเสวี ธนาพร (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว) มีบุตร ๓ คน ชาย ๑ คน หญิง ๒ คน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สาวช.) ปีพ.ศ.๒๕๓๒
- ศิลปินแห่งชาติ ปีพ.ศ. ๒๕๓๕ สาขาศิลปการแสดง (เพลงพื้นบ้านอีสาน)

องค์ความรู้

๑. ทำหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชานาฏศิลป์พื้นบ้าน วิทยาลัยนาฏศิลป์
สุพรรณบุรี
๒. เป็นวิทยากรให้ความรู้ ฝึกครู - อาจารย์ร้องเพลงอีสาน
๓. แนะนำ สาธิต ฝึกร้องเพลงอีสานให้กับนักเรียน เยาวชน และกลุ่มสนใจ
๔. ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาแก่นิสิต นักศึกษา สถาบันต่าง ๆ

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. อาจารย์พิเศษสอนนักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ เนื้อหา เพลงพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ
๒. เป็นวิทยากรให้ความรู้ ครู - อาจารย์ ร้องเพลงอีสาน เนื้อหา ฝึกการร้อง รำ
เขียนบทเพลง วิธีบรรยาย สาธิต ใช้เวลา ๓ - ๕ วัน/ครั้ง

๓. แนะนำ สาทิต ฝึกร้องเพลงอีแซวให้กับกลุ่มผู้สนใจ โดยใช้วิธีการใช้นักแสดง
สาทิตให้ดู ระยะเวลา ๑ วัน/ครั้ง

๔. เป็นที่ปรึกษาให้แก่นิสิต นักศึกษา โดยใช้ทั้งอุปกรณ์ เทป วิดีโอ และสาทิตให้ดู

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

บ้านเลขที่ ๕ หมู่ ๑ ตำบลสนามชัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๓๕) ๕๒๑-๗๐๖ โทรศัพท์มือถือ (๐๑) ๙๔๕-๔๗๗๑

นายจ๋อน ไทรวิมาน
สาขาศิลปกรรม (ดนตรีไทย)

*****

ประวัติ

นายจ๋อน ไทรวิมาน เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๕ เป็นบุตรของ นายแจ่ม-นางชั้น ไทรวิมาน มีพี่น้องร่วมบิดามารดา จำนวน ๕ คน เป็นบุตรคนที่ ๖ เกิดที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ภูมิลำเนาชื่อ นางกาญจนา ไทรวิมาน มีบุตร ๗ คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ในวัยเด็ก ได้รับความรู้ด้านการดนตรีมาจากบรรพบุรุษซึ่งเป็นนักดนตรีในหมู่บ้าน เคยเป็นลูกจ้างของห้าง ดุริยบรรณ ๑๐ ปี ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการกลึง ขัด ถู และวิธีปรับเสียงเครื่องดนตรี จากครูดนตรีหลายท่าน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- รางวัลผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ไทยดีเด่น ปีพ.ศ.๒๕๓๔
- ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สายดนตรีและศิลปะการแสดง จากสถาบัน ราชภัฏจันทรเกษม ปี พ.ศ.๒๕๓๘
- ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม (สวช.) ปีพ.ศ. ๒๕๓๕

องค์ความรู้

- การช่างทำเครื่องดนตรีไทยทุกชนิด ทั้งเครื่องดีด สี ตี เป่า
- การปรับแต่งเสียงเครื่องดนตรี
- ประดิษฐ์เครื่องมือในการทำเครื่องดนตรี
- ซ่อมแซมเครื่องดนตรีต่าง ๆ

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- เป็นวิทยากรบรรยายเรื่องเกี่ยวกับดนตรี

- เป็นวิทยากรสอนเรื่องการซ่อมเครื่องดนตรีไทย ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- ให้นิสิตนักศึกษาฝึกงานเกี่ยวกับการทำเครื่องดนตรีในโรงงาน
- สอนการเล่นดนตรีแก่ผู้สนใจ
- สอนวิธีการทำเครื่องดนตรีแก่ผู้สนใจทุกท่าน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๒/๘ หมู่ ๑๒ ถนนสุขาภิบาล๑ ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๕๔๐

โทรศัพท์ ๓๓๗-๓๔๑๒, ๓๕๑-๐๕๖๕ (๐๑) ๕๑๐-๕๕๕๕

ข้อมูลเบื้องต้น
กรณีปัญหาไทย รุ่น ๑

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.นายมัน สามลี	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์)
๒.นางฉวีวรรณ พันธุ	สาขาศิลปกรรม (หมอลำ)
๓.นายเล็ก กุศลแก้ว	สาขาเกษตรกรรม (วิถีเกษตร)
๔.นายประคอง มนต์กระโทก	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรวิถีพุทธ)
๕.นางราตรี ศรีวิไล	สาขาศิลปกรรม (หมอลำซิ่ง)
๖.นายคำแดง ภาษี	สาขาเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)
๗.นายขงยุทธ ตรีนุชกร	สาขาการแพทย์แผนไทย (รักษาสุขภาพแบบองค์รวม)
๘.นายทองคำ แจ่มใส	สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน
๙.นายสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	สาขาการจัดการ

นายมั่น สามลี

สาขาเกษตรกรรม (เกษตรอินทรีย์)

*****

ประวัติ

นายมั่น สามลี เกิดวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นบุตรของนายลุย - นางบุญ สามลี เป็นบุตรคนสุดท้อง เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ มีอาชีพทำนา อยู่บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๒ บ้านโสกขุนปุ่น ตำบลนาโไต้ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

๑. ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตั้งปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นมา
๒. เป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนผ้าป่าพันธุ์ไม้ โรงเรียนข้าวชมรมรักษ์ธรรมชาติ สมุนไพรอำเภอกุดชุม ศูนย์วัตถุดิบสมุนไพรวัดท่าลาด คณะกรรมการวัฒนธรรมชุมชนตำบลนาโไต้
๓. เป็นกรรมการโรงเรียน

องค์ความรู้

๑. ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการ ได้แก่ การรวมกลุ่มธุรกิจชุมชน การบรรจุภัณฑ์ ธนาคารชุมชน กองทุนหมู่บ้าน
๒. ความรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด การปลูกพืชหลังเก็บเกี่ยว การคัดเลือกพันธุ์ข้าว

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ทำธุรกิจร้านค้าชุมชน
๒. ทำธุรกิจโรงเรียนข้าวชมรมรักษ์ธรรมชาติ
๓. ทำธุรกิจกองทุนวัตถุดิบสมุนไพร

๔. การทำปุ๋ยหมัก
๕. การฝึกอบรมชาวบ้าน กลุ่ม/องค์กรที่สนใจ
๖. เป็นวิทยากรบรรยายให้กับผู้ที่มาศึกษาดูงาน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๒ บ้านโศกขุนปุ่น ตำบลนาโเส อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
๒. กองทุนร้านค้าประจำหมู่บ้าน
๓. โรงเรียนข้าวชมรมรักษ์ธรรมชาติ
๔. ชมรมหมอยาพื้นบ้านและผู้สนใจสมุนไพร อำเภอกุดชุม

นางฉวีวรรณ พันธุ
สาขาศิลปกรรม (หมอลำ)

*****

ประวัติ

นางฉวีวรรณ พันธุ เกิดวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘
ที่บ้านหนองไหล ตำบลสร้างก่อ อำเภอหัวตะพาน

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นบุตรของนายชาติ - นางแก้ว ดำเนินสมรสกับนายโกมินทร์ พันธุ มี
บุตร ๒ คน เป็นชาย ๑ คน หญิง ๑ คน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

๑. ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม ปีพ.ศ. ๒๕๓๕ สาขาการแสดงพื้นบ้าน (หมอลำ)
๒. ศิลปินแห่งชาติ ปีพ.ศ. ๒๕๓๖ สาขาศิลปะการแสดง (หมอลำ)

องค์ความรู้

ฉวีวรรณ ได้รับการฝึกหัดหมอลำจากบิดาซึ่งเป็นนักแสดงพื้นบ้าน (หมอลำ) ทั้งนี้เพื่อให้
ให้ฉวีวรรณได้รับการสืบทอดเป็นหมอลำต่อไป นอกจากนี้บิดายังส่งไปเรียนเพิ่มเติมกับครูหมอลำ
และญาติจนมีความชำนาญและสามารถออกแสดงตามงานต่างๆ ร่วมกับหมอลำฝ่ายชายได้
แล้วจึงได้แสดงออกอากาศทางสถานีวิทยุในจังหวัดอุบลราชธานี จนเป็นที่รู้จักและได้รับความ
นิยมจากประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังได้ฝึกฝนทำนองการลำเพิ่มขึ้นไปอีก โดยลำคู่กับหมอลำ
ชายชื่อทองคำ เพ็งดี โดยให้ชื่อว่าทำนองลำเรื่องต่อกลอนหรือเรียกชื่ออีกทำนองหนึ่งว่า ทำนอง
ฉวีวรรณ

ด้วยความเป็นหมอลำที่มีกระเสเสียงไพเราะ มีพลัง สามารถลำทั้งคืนได้โดยเสียงไม่ตก
เพราะได้ผ่านการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีและถูกต้องตามหลักวิชา จึงทำให้ฉวีวรรณได้รับความนิยม
จากประชาชนมาก ได้มีประสบการณ์ในการออกแสดงต่างจังหวัดและบันทึกเทปให้กับบริษัท
ต่างๆ มากมายหลายชุด

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. สอนวิชานาฏศิลป์พื้นบ้านให้นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
๒. เป็นวิทยากรประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด และเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษให้แก่ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ
๓. สอนให้แก่ลูกศิษย์ที่มีความสนใจ ลูกศิษย์มาขอเรียนการรำ การร้องกับครูจนได้รับความสำเร็จในการประกอบอาชีพหมอลำมากมาย เช่น บานเย็น รากแก่น อรอุมา สิงห์สิริ เย็นจิตร พรเทวี นื่องนุช ดวงชีวัน และอังคณา คุณไชย เป็นต้น

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. บ้านพักข้าราชการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
๒. สถานศึกษาทั้งที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดและสถานศึกษาต่างๆ
๓. เวทีแสดง

นายเล็ก กุศลวงศ์แก้ว

สาขาเกษตรกรรม (วิถีกษัตริ)

*****

ประวัติ

นายเล็ก กุศลวงศ์แก้ว เกิดวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ใน

ครอบครัวชาวทะเลที่อยู่อาศัยในเทือกเขาภูพาน จังหวัดสกลนคร เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บวชนครตั้งแต่อายุ ๑๑ ปี สึกเมื่ออายุ ๒๐ ปีเพื่อแต่งงาน มีบุตร ๑๐ คน ในอดีตมีอาชีพตัดไม้บนภูพาน ปลูกมันสำปะหลัง หางของป่า ต่อมาได้เปลี่ยนวิถีชีวิตมาสู่การทำวนเกษตร และเป็นผู้นำกลุ่มอินแปลง และเครือข่ายวนเกษตรรอบพื้นที่ภูพาน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม ปี พ.ศ.๒๕๓๘

องค์ความรู้

๑. ความรู้เกี่ยวกับวิถีธรรมชาติกับชีวิต โดยสามารถเชื่อมโยงวิถีธรรมชาติมาจัดเป็นความรู้สำหรับใช้สอนเด็กและผู้สนใจแนวทางวนเกษตรอย่างละเอียด

๒. ความรู้เกี่ยวกับการสร้างอาหาร การอนุรักษ์ธรรมชาติ กับการดำรงชีวิต เป็นชุดความรู้ที่เชื่อมโยงการเกษตรเข้าด้วยกันกับการอนุรักษ์ป่า โดยวิธีการสร้างป่าไว้ในบ้าน หรือในพื้นที่ของเกษตรกรเอง ก็จะช่วยให้ไม่ต้องไปหาของป่า ไม่ต้องไปรบกวณป่า

๓. ความรู้เกี่ยวกับการเพาะ การปลูก และการใช้ประโยชน์พืชพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงความรู้อันเป็นความรู้ดั้งเดิมถึงประโยชน์ และคุณค่าของพืชแต่ละชนิดที่ปลูกหรือออกอยู่ในแปลงเกษตร ตลอดไปถึงความรู้ในรายละเอียดของพืชนั้นๆ

๔. ความรู้เกี่ยวกับสังคม - ประเพณี - วัฒนธรรม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และเชื่อมโยงผู้เฒ่าในชุมชน มาใช้กับการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร

๕. ความรู้เกี่ยวกับการจัดความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว โดยใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับลูก ใช้กระบวนการพาทำ พาคุยกับลูกๆ และพยายามเน้นอยู่เสมอว่าความรู้ที่แท้จริงคือความรู้จักตัวเอง ส่วนความรู้อื่นๆ เป็นเพียงความรู้รอง

๖. ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงหมูพื้นบ้าน เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างสำคัญ เช่น การใช้ในงานแต่งงาน งานพิธีกรรมต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้หมูยังเป็นสัตว์เลี้ยงที่ทำรายได้ให้กับชาวบ้านบ้างไม่น้อย

๗. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการผลผลิต เป็นความรู้ใหม่ที่นายเล็กและสมาชิกกลุ่มอินแปง นำเข้ามาการแลกเปลี่ยนศึกษาดูงาน และฝึกอบรม เช่น การแปรรูปกล้วย เป็นต้น

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. การถ่ายทอดให้กับผู้ที่มาศึกษาดูงานที่กลุ่มอินแปง ด้านวนเกษตรและการเพาะพันธุ์ไม้รวมไปถึงกลุ่มที่มาซื้อพันธุ์ไม้ พันธุ์หมู

๒. ถ่ายทอดโดยการฝึกอบรมกับสมาชิกในเครือข่ายวนเกษตรรอบภูพาน โดยมีการขยายไปในพื้นที่ ๓ จังหวัดกล่าวคือ จังหวัดสกลนคร จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการสร้างนักวนเกษตรให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นแกนนำในพื้นที่นั้นๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างกันชนให้กับพื้นที่ป่าภูพานด้วย

๓. การถ่ายทอดในฐานะวิทยากรบรรยายให้กับหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆตลอดทั้งปีเฉลี่ยประมาณ ๒๐ ครั้งต่อปี โดยเฉพาะหน่วยงานที่ทำกิจกรรมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมอนุรักษ์ และการเกษตร

๔. การถ่ายทอดโดยจัดกระบวนการกับกลุ่มเด็กฮักถิ่น ที่มุ่งเน้นสร้างจิตสำนึกของชุมชน สำนึกต่อครอบครัว และการสอนให้รู้จักตัวเอง รู้จักคุณค่าของธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ทั้งหมด ๖ กลุ่ม การถ่ายทอดจะใช้กระบวนการฟังให้รู้(จากการเล่า) นำไปดู(เข้าค่าย/เดินป่า) คุยพาทำ(มีแปลงทดลอง)

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. ที่บ้านตนเอง บ้านเลขที่ ๒๓๔ หมู่ที่ ๕ ตำบลกุดบาก อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร

๒. ศูนย์อินแปง

๓. แปลงเกษตรของนายเล็ก

๔. แปลงเกษตรของสมาชิกที่อยู่ภายในชุมชน หรือ ชุมชนข้างเคียงกับบ้านบัว

นายประคอง มนต์กระโทก
สาขาเกษตรกรรม (เกษตรวิถีพุทธ)

*****

ประวัติ

นายประคอง มนต์กระโทก เกิดเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นลูก
คนโตของครอบครัวซึ่งอยู่ในศีลธรรมและเข้มงวดเอาจริงเอา
จังกับชีวิต เมื่อบิดาเสียชีวิตลงจึงเข้าบวชเณรและบวชพระศึกษาเล่าเรียนพระธรรม จบนักธรรม
เอก สึกออกมาช่วยมารดาดูแลครอบครัว แต่งงานกับแม่ลาย มีบุตรด้วยกัน ๗ คน ทำมาหากิน
บนที่ดิน ๑๐ กว่าไร่ ๒ ปีไม่มีอะไรดีขึ้น ต่อมาได้เป็นยามรักษาการณ์ที่ฐานทัพทหารอเมริกัน
ในโคราชซึ่งมีรายได้มากขึ้นแต่ต้องห่างเหินจากครอบครัว จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๑๔ รัฐส่งเสริม
การทำนาปรังชาวบ้านต่างหันไปทำนาปรังแต่ประคองกลับขุดที่นาเป็นบ่อเลี้ยงปลาและได้พบ
กับอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย

หลังผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ จึงปรับปรุงบ่อเลี้ยงปลา ยกคันบ่อดินสูงและทำร่องระบายน้ำ
โดยทำการเลี้ยงปลา และปลูกพืชไม้ผลบนคันบ่อเลี้ยงปลาไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ยังศึกษา
หาความรู้เพิ่มเติมจนมีความชำนาญในการเพาะพันธุ์ปลาและปรับปรุงพันธุ์ปลาให้มีเนื้อซึ่งมีรส
ชาติดี

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม ปีพ.ศ. ๒๕๓๕

องค์ความรู้

๑. การเลี้ยง การปรับปรุงพันธุ์ปลา การเพาะพันธุ์ปลาด้วยวิธีธรรมชาติ
  - ๑.๑ การใช้แหเลี้ยงปลาเนื่องจากหาได้ง่ายและเพื่อลดต้นทุน
  - ๑.๒ การศึกษาน้ำที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงปลาแต่ละชนิด
  - ๑.๓ การเลือกพื้นที่เพื่อการเลี้ยงปลา

๑.๔ การเพาะพันธุ์ปลาโดยใช้พ่อแม่ปลาเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ฮอร์โมน
กระตุ้น

๒. การปลูกพืชไม้ผลบนคันบ่อปลาบนคันนา

๓. ความสัมพันธ์ของคนและธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างผสมกลม
กลืน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. รับผู้สนใจฝึกงานที่บ้านเป็นกระบวนการพาทำพาดู

๒. รับผู้ศึกษาดูงานเป็นคณะจากหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ

๓. เป็นวิทยากรให้กับสถานศึกษาและในชุมชนต่าง ๆ

๔. การเยี่ยมชมบ่อปลาและแนะนำให้แก่ผู้ที่ซื้อพันธุ์ปลาไปเลี้ยง

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. ที่บ้านตนเอง (ประครองพันธุ์ปลา) บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ ๔ ตำบลพลับพลา อำเภอโชคชัย
จังหวัดนครราชสีมา

๒. ที่บ่อเลี้ยงปลา

๓. ที่ทุ่งนา

๔. ตามสถานศึกษาต่าง ๆ

๕. ในชุมชน สถานที่ซึ่งสามารถปฏิบัติจริง

นางราตรี ศรีวิไล
สาขาศิลปกรรม (หมอลำซิ่ง)

*****

ประวัติ

นางราตรี ศรีวิไล (ราตรีสวัสดิ์ นาห้วยทราย) เกิดวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ที่บ้านเล็งไค้ ตำบลแก้งแก อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นบุตรนายเสริม-นางหมูน นาห้วยทราย สมรสกับนายวิจิต

อุ้นทะยา มีบุตรด้วยกัน ๒ คน เป็นชาย ๑ คน หญิง ๑ คน

ราตรี คลุกคลีกับวงการหมอลำกลอนมาตั้งแต่เกิด เนื่องจากบิดามารดามีอาชีพเป็นหมอลำกลอน ได้ฝึกการแสดงกลอนลำจากบิดา มารดา พี่สาวและพี่ชาย จนมีความรู้และความเข้าใจวิธีการแต่งกลอนลำตั้งแต่อายุน้อย แต่ในขณะนั้นยังไม่สนใจที่จะเป็นนักแต่งกลอนลำ ทั้งนี้เพราะกลอนลำของพ่อและของพี่ชายมีมากมาย ไม่จำเป็นต้องแต่งเอง และต่อมาได้ตั้งสำนักหมอลำของตนเอง คือสำนักงานหมอลำราตรี ศรีวิไล ที่จังหวัดขอนแก่น มีลูกศิษย์หญิง-ชาย มาเรียนลำเป็นจำนวนมาก จึงต้องแต่งกลอนลำให้ลูกศิษย์เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยริเริ่มแต่งกลอนลำตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๕ เป็นต้นมาจนปัจจุบัน ด้วยการผนวกเอาความรู้ด้านการแต่งกลอนลำจากพ่อ พี่ชาย และจากประสบการณ์ของตนเองมาผสมผสานกันเข้าจึงทำให้มีผลงานด้านการแต่งกลอนลำที่มีฝีมือในด้านการใช้คำที่เรียบง่ายเป็นที่ยอมรับของวงการหมอลำในปัจจุบัน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ๑.รางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมสาขาวรรณศิลป์(แต่งกลอนลำ) ปีพ.ศ. ๒๕๓๓
- ๒.โล่เกียรติยศและรางวัลชนะเลิศในการประกวดหมอลำกลอนจากหน่วยงานต่างๆ

องค์ความรู้

ด้านการลำ การลำของราตรี แบ่งออกได้เป็น ๓ ลักษณะคือ

- ลำกลอนธรรมดาช่วงแรก เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๐๘ โดยออกลำครั้งแรกในงาน บุญขึ้นบ้านใหม่ที่บ้านน้ำสาย ตำบลสระใคร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นการลำเดี่ยว ไม่มี คู่ฝ่ายชาย และไม่มีแคนประกอบ

- ลำหมู่และเป็นนักร้องเพลงลูกทุ่ง เนื่องจากอาชีพลำกลอนธรรมดาซบเซาไป ผู้ ฟังหันไปนิยมลำหมู่ และเพลงลูกทุ่ง ราตรีก็หันเหชีวิตจากการลำกลอนไปเป็นนางเอกหม้อลำ หมู่ และเป็นนักร้อง ในวงดนตรีลูกทุ่ง

- ลำกลอนซิ่ง ในขณะที่คนหันไปนิยมหม้อลำหมู่ หม้อลำเพลิน ดนตรีลูกทุ่ง และภาพยนตร์ อาชีพหม้อลำกลอนธรรมดาเสื่อมความนิยมลงเรื่อย ๆ หม้อลำราตรี กับพี่ชาย ก็คือหม้อลำสุนทร ชัยรุ่งเรือง จึงได้พากันคิดปรับปรุงประยุกต์และพัฒนาเนื้อหาและรูปแบบของ การส่งกลอนขึ้นใหม่ ซึ่งได้นำไปปฏิบัติและสอนลูกศิษย์จนเกิดเป็นลำกลอนแนวใหม่ขึ้นที่เรียก ว่าลำกลอนซิ่ง หรือ เรียกกันสั้น ๆ ว่า “ลำซิ่ง” ซึ่งหมายถึงการลำสลับเพลง และเดินโดยมีแคน พิณ เบสและกลองชุดบรรเลงประกอบ ซึ่งการลำซิ่งนี้เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่นิยมแพร่ หลายที่สุดของชาวอีสานในปัจจุบัน

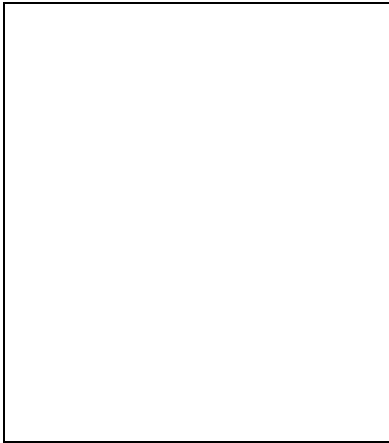
ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

เนื่องจาก ราตรี ศรีวิไล เป็นหม้อลำที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมชมชอบของประชาชนเป็นอัน มากมีเยาวชนที่สนใจมาสมัครเป็นลูกศิษย์มากมาย โดยได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกศิษย์ ดังนี้

๑. ลำกลอนธรรมดา	๒. ลำกลอนซิ่ง
๓. ลำหมู่	๔. ลำเพลิน
๕. แต่งกลอนลำ	๖. หม้อแคน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

สำนักงานหม้อลำราตรี ศรีวิไล บ้านเลขที่ ๔๑/๖๐ ซอยหมู่บ้านเสรี ถนนมิตรภาพ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร (๐๔๓) ๒๔๓-๐๓๐

นายคำเดื่อง ภาษี

สาขาเกษตรกรรม (เกษตรธรรมชาติ)

*****

ประวัติ

นายคำเดื่อง ภาษี เกิดวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕

เป็นบุตรของนายไพโร - นางลี ภาษี สมรสกับนางอมร ภาษี

มีบุตร ๓ คน เมื่อเรียนจบชั้นประถมปีที่ ๔ แล้ว ก็ออกมาช่วยพ่อแม่ทำนา ทำไร่ หาเลี้ยงครอบครัว หลังการจบเรียนและแต่งงานแล้ว ได้ขยายพื้นที่ทำกินโดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) มาลงทุนทำไร่อ้อยสลับกับการปลูกมันสำปะหลัง แต่ยังคงทำก็ยังเป็นหนี้เพราะความไม่แน่นอนของการตลาดและภัยธรรมชาติ ความล้มเหลว ผิดหวังในการทำมาหากินทำให้หันเข้าหาอบายมุข ต่อมาหันกลับมาสนใจหลักธรรมทางศาสนา จนเกิดความเลื่อมใสศรัทธา ลด ละ เลิกอบายมุข ใช้ชีวิตอยู่ในศีลในธรรม ประหยัด อุดม สวมใส่เสื้อผ้าตามอัตภาพ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาแนวคิดการทำเกษตรแบบธรรมชาติของฟูกูโอกะ จึงได้กลับมาคิดทบทวนวิธีการทำเกษตรแบบใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง ก็พบว่าในระยะแรกได้ผลดีแต่ต่อมาดินจะแข็ง สุขภาพร่างกายก็ทรุดโทรมเนื่องจากสารพิษของยาฆ่าแมลง ประกอบกับความช่างสังเกต จึงพบว่าความสมดุลของธรรมชาตินั้นจะมีการควบคุมกันเอง ทั้งพืชพันธุ์ วัชพืช และสัตว์ต่าง ๆ คำเดื่อง จึงหันมาใช้วิธีการเกษตรธรรมชาติ โดยเน้นการทำเกษตรเพื่อบริโภคเป็นหลัก เหลือจึงขายไม่เน้นเพื่อการพาณิชย์ ในขณะเดียวกันก็ประยุกต์ใช้แนวคิดของฟูกูโอกะ คือให้ธรรมชาติเป็นตัวควบคุมและปรับสมดุลพื้นดินทำกิน นั่นคือการใช้ความรู้ทางนิเวศน์วิทยาได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งทำให้สามารถใช้หนี้ ธกส.หมดภายใน ๓ ปี

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์ความรู้

๑. การทำนาแบบเกษตรธรรมชาติ

๒. การจัดสวนผสมนาข้าว

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. บรรยายแนวคิดด้านเกษตรธรรมชาติให้แก่ผู้เยี่ยมชมงานที่บ้าน
๒. จัดกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ระดมพลังความคิด การสาธิตในกลุ่มผู้สนใจ
๓. จัดกลุ่มคนที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกันมาอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
๔. จัดเป็นกลุ่มศึกษาเรียนรู้มาพักที่บ้าน เปิดโอกาสให้ทุกคนเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง
๕. ร่วมก่อตั้งโครงการ “โรงเรียนชุมชนอีสาน” กับสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
๖. ร่วมเป็นเครือข่ายรวบรวมพันธุ์สัตว์น้ำพื้นเมือง
๗. จัดตั้งกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษเพื่อไว้กินและจำหน่าย
๘. กลุ่มเด็กชักถัก
๙. กลุ่มผู้ผลิตและบริโภคผลิตผลทางการเกษตร เพื่อตัดปัญหาเรื่องการตลาดและพ่อค้า

คนกลาง

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. บ้านตนเอง เลขที่ ๔๐ หมู่ ๘ บ้านโนนเขวา ตำบลหัวฝาย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
๒. สถานศึกษาต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญไปบรรยาย

นายยงยุทธ ตรีนุชกร

สาขาการแพทย์แผนไทย (รักษาสุขภาพแบบองค์รวม)

*****

**

ประวัติ

นายยงยุทธ ตรีนุชกร เกิดเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๕ ในครอบครัว

ชาวประมง อำเภอมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง และจบปริญญาโท สาขาพัฒนาสังคม จากมหาวิทยาลัยขอนแก่นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๐ แต่งงานกับ อาจารย์วิทยาลัยสาธาณสุข จังหวัดขอนแก่น มีบุตร ๒ คน

หลังจากเรียนจบปริญญาตรีก็ทำงานกับองค์กรพัฒนาเอกชน เกี่ยวกับหมอพื้นบ้าน และงานพัฒนาชุมชนนานถึง ๑๖ ปี ผ่านการเรียนรู้จนซึมซับถึงชีวิตที่สุขสงบ จนตัดสินใจยุติงานทั่วไปและเลือกที่จะใช้ชีวิตชีวิตในแนวทางตามแบบอย่างของหมอพื้นบ้านในอีสาน ที่คอยดูแลรักษาให้คำแนะนำผู้ป่วยโดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

-

องค์ความรู้

๑. ความรู้เกี่ยวกับวิถีธรรมชาติกับการเจ็บป่วย
๒. ความรู้เกี่ยวกับแพทย์แผนตะวันออก
๓. ความรู้เกี่ยวกับการเพาะ การปลูก และการใช้ประโยชน์พืช สมุนไพรพื้นบ้าน
๔. ความรู้เกี่ยวกับสังคม ประเพณี วัฒนธรรม
๕. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
๖. ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรม
๗. ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพร
๘. ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมประสานการแพทย์แผนไทยกับแพทย์สมัยใหม่

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. การถ่ายทอดให้กับผู้ที่มาับการรักษา
๒. ถ่ายทอดโดยการฝึกอบรมกับสมาชิกในเครือข่ายหมอพื้นบ้าน
๓. การถ่ายทอดในฐานะวิทยากร
๔. การถ่ายทอดโดยจัดกระบวนการงานวิจัยทางด้านสาธารณสุข
๕. ถ่ายทอดผ่านทางเวทีแลกเปลี่ยน

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. บ้านเลขที่ ๗๔ หมู่ ๔ บ้านโสกกระหนวน ตำบลก้านเหลือง อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น
๒. ชมรมฟื้นฟูสมุนไพรไทยอีสาน โดยมีภารกิจในการรักษาผู้ป่วย พัฒนาความรู้ พัฒนาตำรา และพัฒนาคนโดยการจัดสรรหาผู้ที่รับการถ่ายทอด
๓. เครือข่ายเกษตร เป็นเครือข่ายที่เรียนรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพ ผ่านกระบวนการผลิตอาหารและวิถีชีวิต ตลอดถึงการพัฒนาชุมชน หรือที่เรียกว่า ชมรมอุ่มชูไทยอีสาน ซึ่งมีสมาชิกอยู่ใน ๑๑ จังหวัด เป็นเครือข่ายที่มีการแลกเปลี่ยนอย่างกว้างขวางและทุกๆด้านของชีวิต

นายทองคำ แจ่มใส

สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

*****

ประวัติ

นายทองคำ แจ่มใส เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ในครอบครัวชาวกูย ที่บ้านม่วงหวาน ตำบลจันทุม อำเภอพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และจบการศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ ๔ (มัธยมศึกษา ๔) เรียนจบการศึกษาวิทยุ - โทรทัศน์ - เครื่องใช้ไฟฟ้า จากโรงเรียนเอกชนแสงทองโทรทัศน์ ผ่านการบวชเรียนได้นักธรรมตรี ด้วยเป็นผู้ที่มีนิสัยชอบการเรียนรู้ สุภาพอ่อนน้อม มีความซื่อสัตย์ จึงเป็นที่รักใคร่ของชาวบ้านในชุมชน และชาวกูย ในเขตอำเภอพลับพลาย จนกระทั่งได้รับการสนับสนุนจากชาวบ้านให้เป็นผู้ใหญ่บ้านเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๖

หลังจากเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้วกระบวนกรเรียนรู้ด้านการทำงาน และกิจกรรมพัฒนาชุมชนของผู้ใหญ่บ้านก็ดำเนินอย่างกว้างขวางจนสามารถนำบ้านโคกเจริญ ซึ่งในอดีตถือว่าเป็นหมู่บ้านที่ล้าหลัง ได้พัฒนากิจกรรมต่างๆอยู่ในแถวหน้าของจังหวัดบุรีรัมย์และภาคอีสาน และเป็นประธานชมรมพัฒนาชาวนบุรีรัมย์ในปัจจุบัน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

๑. อดีตผู้ใหญ่บ้าน
๒. ประธานเครือข่ายเกษตรนิเวศน์

องค์ความรู้

๑. ความรู้เกี่ยวกับสังคม - ประเพณี - วัฒนธรรมชาวกูย และสามารถนำมาใช้ทำความเข้าใจกับชาวบ้านเพื่อตั้งให้เข้าร่วมกันทำงานพัฒนาชุมชนอย่างพร้อมเพรียง
๒. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง และมีการประยุกต์ใช้ความรู้จากที่ต่างๆมาผสมผสานได้อย่างเหมาะสม
๓. ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธิตการตลาดในด้านการบริหารจัดการร้านค้าของชุมชน

๔. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเครือข่าย ซึ่งมีสมาชิกถึง ๑๐๕ องค์กรและมีการประสานความร่วมมือ และประสานผลประโยชน์ของทุก ๆ องค์กร

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. การถ่ายทอดให้กับผู้ที่มาศึกษาดูงานกิจกรรมต่างๆของบ้านโลกเจริญ
๒. ถ่ายทอดโดยการฝึกอบรมกับสมาชิกในเครือข่ายชมรมพัฒนาชาวบุรีรัมย์ทุกๆปี โดยเฉพาะสมาชิกที่เพิ่มเริ่มสร้างกลุ่มกิจกรรมทั้งทางด้านออมทรัพย์ และร้านค้าชุมชน
๓. การถ่ายทอดในฐานะวิทยากร ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ปีละหลายครั้ง
๔. การถ่ายทอดให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชน โดยเฉพาะการเรียนรู้ในเรื่องการจัดการร้านค้า โดยในช่วงวันหยุด ชุมชนจะให้เด็กๆรับหน้าที่ขายสินค้าในร้านสาธิต
๕. ถ่ายทอดผ่านทางเวทีแลกเปลี่ยนของชมรมฯประจำเดือน และแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเครือข่ายอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. ใช้ศาลาหรือที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน เป็นสถานที่จัดกระบวนการเรียนรู้
๒. การจัดกระบวนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนจะใช้ศูนย์สาธิตฯของชุมชน
๓. บ้านเลขที่ ๑๕ บ้านโลกเจริญ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลจันตุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์

นายสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ

สาขาการจัดการ

*****

ประวัติ

นายสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ เกิดวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นบุตรของ นายเทียม-นางสมบุรณ์ ปรัชญพฤทธิ หลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แล้วออกมาช่วยพ่อแม่

ทำนา ทำไร่อยู่ระยะหนึ่ง แต่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ ญาติจึงชวนให้ไปเปิดร้านขายยาอยู่จังหวัดสุรินทร์เป็นเวลาหลายปี ต่อมาได้ปิดกิจการร้านขายยาเนื่องจากทุนหมด จึงย้ายครอบครัวไปอยู่จังหวัดเชียงใหม่ประมาณ ๕ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้กลับมาช่วยพ่อแม่ทำสวนที่อำเภอสตึกอีกครั้งหนึ่ง และได้มีบทบาทในการเป็นผู้นำในการพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับวิถีของชุมชน สมรสกับนางฉวี ปรัชญพฤทธิ มีบุตร ๔ คน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

๑. เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ
๒. รางวัล Outstanding Accomplishment in Tree Farming ของ FAO
๓. ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต จากสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

องค์ความรู้

๑. ระบบวนเกษตร
๒. การแปรรูปไม้/ประดิษฐ์กรรมไม้
๓. การแปรรูปพืชผักและผลไม้

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. เป็นวิทยากรบรรยายให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ
๒. เป็นครูชาวบ้านด้วยการสร้างเกษตรต้นแบบในรูปแบบของโรงเรียนชุมชนอีสาน

๓.การสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกฝ่าย โดยเน้นที่คน ครอบครัว และชุมชน โดยการฝึกอบรม การสาธิต และการบรรยาย

๔.การปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้ยูคาลิปตัส

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑.บ้านของตนเอง เลขที่ ๓๔ บ้านปากช่อง ตำบลสนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

๒.แปลงสาธิตวนเกษตร

๓.ศูนย์สาธิตบ้านสนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลเบื้องต้น
ครุภูมิปัญญาไทย รุ่น ๑

ภาคใต้

๑.นายอัมพร ด้วงปาน	สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)
๒.พระครูพิพัฒนโชติ	สาขาสวัสดิการ
๓.นายถวัลย์ หนูประดิษฐ์	สาขาการจัดการ
๔.นายตรีวุธ พาระพัฒน์	สาขาเกษตรกรรม (สวนสมรม)
๕.นายเคียง คงแก้ว	สาขาเกษตรกรรม(เกษตรกรรมยั่งยืน)
๖.นายประยงค์ รณรงค์	สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน
๗.นายฝาก ตรีถวัลย์	สาขาการจัดการ
๘.นายชบ ยอดแก้ว	สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)

นายอัมพร ค้างปาน

สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)

*****

ประวัติ

นายอัมพร ค้างปาน เกิดเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
ตั้งบ้านเรือนอยู่ บ้านเลขที่ ๑๕/๑ บ้านป่ายาง หมู่ที่ ๓

ตำบลคลองเปียง อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วออกมา
ช่วยพ่อแม่ทำสวน จนอายุได้ ๒๐ ปี จึงอุปสมบท ได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอนในพระพุทธ
ศาสนาและสอบได้ปริยัติธรรมชั้นโท เมื่ออุปสมบทครบ ๓ พรรษาจึงได้ลาสิกขาและสมรสกับ
นางสาวปราณี เพชรอ่อน มีบุตรชาย-หญิง รวม ๒ คน

อัมพร มีอาชีพเป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่งนักการภารโรง โรงเรียนวัดช่องเขา ตำบล
คลองเปียง ทำสวนยางพารา และสวนไม้ผลแบบผสมผสานอย่างธรรมชาติ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในสัง
กรรมและแสวงหาอิสรภาพให้กับการดำรงชีวิต จนสามารถสร้างครอบครัวเป็นปีกแผ่นและสร้าง
ความเป็นไทให้กับคนในสังคมชุมชน อัมพรมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เป็นเยี่ยงอย่างแก่คน
ในชุมชน มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเงินทุนและธุรกิจชุมชนจนเป็นที่ยอมรับของ
คนทั่วไป

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมปี พ.ศ. ๒๕๓๘

องค์ความรู้

๑. ความรู้ด้านการจัดการเงินทุนและธุรกิจชุมชน
๒. ความรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน และวนเกษตร
๓. ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต
๔. ความรู้เกี่ยวกับคน จิตวิญญาณ และคุณค่าทางศีลธรรม จริยธรรมของชุมชน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ดำรงตำแหน่งเป็นประธานบริหารกลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี๊ยะ
๒. เป็นผู้ผลักดันให้เกิดชมรมกลุ่มออมทรัพย์อำเภอจะนะ
๓. เป็นประธานบริหารกองทุนหมุนเวียนชาวบ้านสงขลา
๔. เป็นกรรมการของสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบทสงขลา
๕. จัดเวทีเครือข่ายผู้นำชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้
๖. มีบทบาทในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้นำชุมชนและองค์กรต่าง ๆ จาก ๒๗ จังหวัดของประเทศไทย และเข้าร่วมในการบริหารกองทุนรวมน้ำใจระดับชาติ ซึ่งเป็นการลงทุนที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านการบริหารจัดการทุนบนพื้นฐานทางวัฒนธรรมของชุมชน
๗. จัดศูนย์กลางการเรียนรู้ในและนอกชุมชน ซึ่งเรียกว่า มหาวิทยาลัยชาวบ้านคลองเปี๊ยะ

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. มหาวิทยาลัยชาวบ้านคลองเปี๊ยะ
๒. สวนสมรม-วนเกษตร
๓. ที่บ้านเลขที่ ๑๕/๑ หมู่ ๓ บ้านป่ายาง ตำบลคลองเปี๊ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

พระครูพิพัฒนโชติ

สาขาสวัสดิการ

*****

ประวัติ

พระครูพิพัฒนโชติ (ทอง ผ่องสุวรรณ) เกิดเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๘๕ ที่ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในครอบครัวเกษตรกร จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่๗ จากโรงเรียนวัดคูเต่า ตำบลแม่ทอม อำเภอหาดใหญ่ หลังจากจบการศึกษาท่านได้ประกอบอาชีพเป็นชาวนา ชาวสวน เช่นเดียวกับบิดามารดา จนกระทั่งอุปสมบท เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๑๒ ณ วัดหน้าพระลาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช สอบได้นักธรรมเอก ในสำนักวัดคอน ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดคอนในปี พ.ศ.๒๕๒๖ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมปี พ.ศ. ๒๕๔๑

องค์ความรู้

- ๑.กองทุน หรือการจัดตั้งธนาคารชีวิต
- ๒.ระบบสวัสดิการ
- ๓.ธรรมะในพุทธศาสนา
- ๔.สิ่งแวดล้อม (ธรรมยาตรา)
- ๕.ประเพณีและวัฒนธรรม (การแข่งขันเรือ/แหงหยวก/การอนุรักษ์ช่างฝีมือ)
- ๖.เกษตรกรรมยั่งยืน (นาผักบุ้ง)

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- ๑.แสวงหาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาหนี้สินให้ชาวบ้านโดยจัดตั้งกองทุนธนาคารชีวิต

๒.การนำพาคนให้ปฏิบัติตามหลักทางพุทธศาสนา

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

วัดดอน ตำบลภูเต่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนคือ วัด (โนโบสถ์) ในชุมชน

นายลัทธิ หนูประดิษฐ์

สาขาการจัดการ

*****

ประวัติ

นายลัทธิ หนูประดิษฐ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๕๐ บ้านคลองหะ หมู่ที่ ๗ ตำบลคองหงส์ อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ไม่มีโอกาสเรียนต่อ เพราะครอบครัวมีฐานะยากจน ต้องออกมาช่วยพ่อแม่ทำนาและรับจ้างกรีดยางเพื่อส่งเสียให้น้องๆ ได้เรียนต่อในชั้นสูง ส่วนตัวลัทธิได้รับพระราชทานปริญญาเกิตติมศักดิ์ สถาบันราชภัฏสงขลา เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๘ ลัทธิ หนูประดิษฐ์ สมรสกับนางสาวเจ็อน ศรีวิวัฒน์ มีบุตรชาย-หญิง รวม ๔ คน

ปัจจุบัน ลัทธิมีอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งเป็นสิ่งที่ชอบและฝึกฝนมาตั้งแต่เด็ก และใช้เวลาส่วนหนึ่งทำงานในฐานะประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองหะ ประธานสหกรณ์การเกษตรอำเภอลำดวน จำกัด ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสงขลา และนายกสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบทสงขลา

องค์ความรู้

๑. ความรู้ด้านการจัดการทุนและธุรกิจชุมชน
๒. ความรู้เรื่องยางพารา
๓. ความรู้ด้านประเพณีและพิธีกรรม
๔. ความรู้เรื่องการจัดการ

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

๑. ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมปี พ.ศ.๒๕๓๕

๒.ได้รับพระราชทานปริญญาเกิตติมศักดิ์ จากสถาบันราชภัฏสงขลา

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑.ดำรงตำแหน่งประธานสหกรณ์การเกษตร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๒.ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองหะ

๓.ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสงขลา

๔.นายกสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบทสงขลา

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๕๐ หมู่ ๗ ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

กลุ่มออมทรัพย์คลองเปี๊ยะ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

นายตรีวุธ พาระพัฒน์

สาขาเกษตรกรรม (สวนสมรม)

*****

ประวัติ

นายตรีวุธ พาระพัฒน์ เกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๔ ในครอบครัวชาวสวนผลไม้ อำเภอลานสกา จังหวัด

นครศรีธรรมราช จบการศึกษาระดับมัธยม ๕ ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๒๕๓ บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำสวนไม้ผลเป็นผู้นำชุมชนคีรีวง กรรมการเครือข่ายชมรมชาวสวนไม้ผลจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นที่ปรึกษาของผู้นำรุ่นใหม่ของบ้านคีรีวงในกิจกรรมหลายด้าน และเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกงานเครือข่าย และอุตสาหกรรมชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชและภาคใต้

องค์ความรู้

- ๑.เกษตรกรรมหรือระบบสวนสมรม
- ๒.กองทุนหมู่บ้าน
- ๓.ธุรกิจ-อุตสาหกรรมชุมชน

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

- ๑.เป็นประธานผู้ก่อตั้งชมรมกลุ่มออมทรัพย์ อำเภอลานสกา ชมรมกลุ่มออมทรัพย์จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชนนำไปใช้เป็นนโยบายให้จังหวัดดำเนินการทั้งประเทศ
- ๒.ผู้นำชมรมไม้ผลนครศรีธรรมราช
- ๓.ผู้ก่อตั้งเครือข่ายผลิตภัณฑ์อาหาร
- ๔.ผู้ก่อตั้งเครือข่ายยางพารานครศรีธรรมราช
- ๕.ผู้บุกเบิกรุ่นแรกของการประสานผู้นำองค์กรชาวบ้านหลายจังหวัด ในภาคใต้ในเครือข่ายชาวบ้านภาคใต้

๖. รองประธานเครือข่ายชาวบ้านระดับชาติ

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑. บ้านเลขที่ ๒๕๓ บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ซึ่งใช้เป็นที่พักคณะศึกษาดูงานและเปิดเวทีเสวนาทิ้งภายในชุมชนกับผู้สนใจภายนอกชุมชน

๒. ที่สวน เป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์กรรมพืชและสัตว์

๓. ที่ทำการกลุ่ม เป็นแหล่งจัดการและรองรับการศึกษาและเนื้อหาที่เป็นรูปธรรม

๔. ที่โรงเรียนเป็นเวทีถ่ายทอดให้กับเด็กในโรงเรียน

๕. เวทีการพบปะ เสวนาตั้งแต่ ๒-๓ คนขึ้นไป

นายเคียง คงแก้ว

สาขาเกษตรกรรม (เกษตรกรรมยั่งยืน)

*****

ประวัติ

นายเคียง คงแก้ว เกิดวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๘
เรียนจบเพียงชั้นมัธยมปีที่ ๒ ก็ต้องออกมาช่วยแม่ทำงาน ตั้ง

แต่การค้าขาย เลี้ยงเป็ด ดูแลสวนของพ่อแม่ จนกระทั่งอายุ ๒๑ ปี บวชพระจนสอบได้นัก
ธรรมตรี สึกออกมาแต่งงานกับ นางสาวปุ่น ดั่งวงนิล แต่จากการทำสวนแบบเก่าพันธุ์พื้นเมือง
ไม่สามารถให้ผลผลิตที่มีมูลค่าและสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวได้ จึงได้เริ่มกระบวนการ
เรียนรู้ที่จะผสมผสานแนวทางพืชพันธุ์ดี ในวิถีของความหลากหลายแบบโบราณ จนที่สุดพัฒนา
ไปสู่สวนเกษตร แห่งบ้านลำไย เป็นผู้นำเครือข่ายเกษตรกรอย่างจังหวัดพัทลุง ก่อตั้งมหาวิทยาลัยหมู
บ้าน สวนคงแก้ว โดยใช้คำขวัญของสวนว่า “อนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่ทำลายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
คืนกลับสู่ธรรมชาติ พึ่งตนเองได้ ตอบสนองต่อปัจจัยสี่ ชาวโลกต้องการ”

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมปี พ.ศ. ๒๕๓๕

องค์ความรู้

- ๑. ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงของชีวิตในวิถีเกษตรกร
- ๒. ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ๓. ความรู้เกี่ยวกับการเพาะ การปลูก และการขยายพันธุ์พืช
- ๔. ความรู้เกี่ยวกับสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม
- ๕. ความรู้เกี่ยวกับการจัดความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัว
- ๖. ความรู้เกี่ยวกับการจัดความสัมพันธ์ของพืชแต่ละชนิด
- ๗. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการผลผลิต

ผลงานและกิจกรรมการเรียนรู้

๑.เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกภาคใต้ เครือข่ายเกลอย่านพัทลุง เครือข่ายชาวบ้านภาคใต้

๒.การจัดระบบมหาวิทยาลัยชาวบ้าน จัดอบรมหลักสูตรให้ชาวบ้าน

๓.เผยแพร่เทคนิคการทำสวนสมรม

๔.สร้างแนวคิดการผลิตมุ่งสู่เศรษฐกิจและเศรษฐกิจธรรม

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

สวนกงแก้ว เลขที่ ๑๒๕ หมู่ที่ ๔ บ้านนา กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

นายประยงค์ รณรงค์
สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

*****

ประวัติ

นายประยงค์ รณรงค์ เกิดปี พ.ศ.๒๔๘๔ ในครอบครัวชาวนาพื้นที่ อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ชีวิตวัยเด็กคลุกคลีอยู่กับป่าดิบชื้นในพื้นที่บ้านเกิด สลับกับการเรียนหนังสือในโรงเรียน และสิ้นสุดการเรียนในราวปี พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นปีที่ราคายางพุ่งขึ้นสูง จนเกิดกระแสที่ว่ากรีดยางดีกว่าเรียนหนังสือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ อำเภอลำปางจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้วลาออกมาใช้ชีวิตคนทำงานตั้งแต่นั้น

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๕๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้เรียง อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำสวนยางพารา เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้เรียง เลขานุการเครือข่ายยางพารานครศรีธรรมราช และประธานเครือข่ายเกษตรกรนครศรีธรรมราช

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมปี พ.ศ. ๒๕๓๗

องค์ความรู้

- ๑.ธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน
- ๒.การจัดการโรงงาน (อุตสาหกรรมชุมชน)
- ๓.เกษตรผสมผสานในสวนยาง
- ๔.การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ๕.มีความรู้ด้านภาษาถิ่น และคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี
- ๖.มีความรู้เกี่ยวกับคุณค่าความสัมพันธ์ระหว่างคนและคน คนกับธรรมชาติและสังคม

การจัดการทรัพยากร

๗.พัฒนาความรู้ด้านเกษตรกรรมในโลกสมัยใหม่

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑.สร้างโรงงานแปรรูปยางพารา ๑,๐๐๐ โรงงาน ให้กับชุมชนในพื้นที่ ๑๘ จังหวัดภาคใต้และตะวันออก ทั้งผลักดันให้เป็นนโยบายรัฐ

๒.สร้างกิจกรรมเกษตรผสมผสาน

๓.เป็นผู้ริเริ่มและขยายผลเครือข่ายยางพารา เครือข่ายไม้ผล จากชุมชนไม้เรียง ออกไปสู่ชุมชนอื่น ๆ ทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

๔.ร่วมมือกับชุมชนภาคใต้ทั้งหมด สร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชน

๕.ดำรงตำแหน่งประธานผู้ก่อตั้ง เครือข่ายเกษตรกรนครศรีธรรมราช นำความคิดเรื่อง “อ้ายเกลอเขา อ้ายเกลอเล” เพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกร ๓ กลุ่ม

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

๑.ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทุกด้านของชุมชน

๒.แหล่งเรียนรู้จากภายนอก ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นต่าง ๆ มาสนับสนุน การเรียนรู้ เช่น ทำเรือคลองเตย(การส่งออกยาง) โรงงานแปรรูปของอุตสาหกรรมใหญ่ สวนสมรม สวนยางพาราในระบบผสมผสาน เป็นต้น

นายฝาก ตรีถวัลย์

สาขาการจัดการ

*****

ประวัติ

นายฝาก ตรีถวัลย์ เกิดวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นบุตรคนเดียวของ นายไข่-นางริม ตรีถวัลย์ สอบเทียบ ม.๓ ได้

ณ โรงเรียนศาลาไม้ชัย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และสอบได้นักธรรมตรี นักธรรมโท สมัยบวชเป็นสามเณร แต่งงานกับ นางสาวตรีถวัลย์ มีบุตร ๒ คน เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่ามีความซื่อสัตย์ อุทิศตัวเพื่อสังคมมาตลอด เคยเป็นกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์คีรีวง ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๓ - ๒๕๓๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็น

- กรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ธนาคารหมู่บ้านกลาง อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช

- ประธานกลุ่มไร่นาสวนผสม ตำบลบ้านกลาง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัด

นครศรีธรรมราช

- กรรมการองค์กรเครือข่ายการเงินชาวบ้านเมืองนครฯ

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

-

องค์ความรู้

๑.ความรู้ในเรื่องออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน

๒.ความรู้เรื่องระบบบัญชี

๓.ความรู้เรื่องระบบการจัดทำทะเบียนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับระบบบัญชี

ผลงาน/กิจกรรมการเรียนรู้

๑.ถ่ายทอดเรื่องการออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน ให้แก่ชุมชนและเครือข่าย

๒.ถ่ายทอดความรู้ทางบัญชีทั้งระบบ ตามประสบการณ์ให้กลุ่มวิชาการต่าง ๆ

๓.เคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร กลุ่มออมทรัพย์คีรีวง กลุ่มออมทรัพย์ธนาคาร
หมู่บ้านกลาง อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔.ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มไร่นาสวนผสม ตำบลบ้านกลาง อำเภอลำปาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช

๕.เป็นกรรมการองค์การเครือข่ายการเงินชาวบ้านเมืองนครฯ

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

เลขที่ ๘๒ หมู่ ๔ ต.บ้านกลาง อ.ลำปาง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐

โทร. (๐๗๕) ๓๔๘-๒๔๓ (ตามตัว)

นายชบ ยอดแก้ว

สาขาการจัดการ (ชุมชนเข้มแข็ง)

*****

ประวัติ

นายชบ ยอดแก้ว เกิดวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๘ ตั้งบ้านเรือนที่บ้านเลขที่ ๓๘ บ้านน้ำขานนอก หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำขาน อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา การศึกษาขั้นสุดท้าย ได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครูสงขลา สมรสกับนางปราณี ยอดแก้ว มีบุตรชาย-หญิง รวม ๕ คน เริ่มรับราชการครูหลังจากจบการศึกษาระดับครุมูล (ครู ป.) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้ย้ายมารับตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนวัดน้ำขานใน ตำบลน้ำขาน และได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ในเวลาต่อมา จนถึงปีพ.ศ.๒๕๓๕จึงได้ลาออกจากข้าราชการครูเพื่อจะได้อุทิศตนให้กับการทำงานพัฒนาชุมชนอย่างเต็มที่ โดยการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนในจังหวัดสงขลาก่อตั้งสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบทสงขลา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗

การได้รับรางวัล/การเชิดชูเกียรติ

- ๑. ได้รับการยกย่องเป็นคนดีศรีสังคมประจำปี พ.ศ.๒๕๓๔
- ๒. ได้รับรางวัลพระสิทธิธาดาทองคำ และอื่น ๆ อีกมากมายหลายรางวัล

องค์ความรู้

- ๑. การศึกษาและการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการสอน และการเชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน
- ๒. การออกแบบทรัพย์สินแบบพัฒนาคบวงจรชีวิต ได้แก่ เรื่องการลงทุนสวัสดิการและเครือข่าย

ผลงาน/การเรียนรู้

๑.การจัดการเรียนการสอนเพื่อเชื่อมโยงโรงเรียนและชุมชน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา
เครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชนให้มีพลัง สามารถนำไปให้ชุมชนพึ่งตนเองได้

๒.การถ่ายทอดแนวคิดการออมทรัพย์แบบพัฒนาครบวงจรชีวิตมุ่งให้ชุมชนได้เข้ามามี
ส่วนร่วมในการจัดการทุนและจัดสรรผลกำไรไปสู่สมาชิกทั้งในรูปแบบเงินและสวัสดิการ โดย
เอาใจใส่ดูแลสมาชิกตั้งแต่เกิดจนตาย

สถานที่ติดต่อ/ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

เลขที่ ๓๘ หมู่ ๓ ตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๓๐

โทรศัพท์ (๐๓๔) ๓๗๑-๑๐๓ , (๐๑) ๖๐๕-๑๓๔๘

คณะกรรมการสรรหาครูภูมิปัญญาไทย

๑.นายสุวัฒน์ เงินน้ำ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒.นายเสรี พงศ์พิศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓.นายฉันทสาร สีสลับ	ประธานคณะกรรมการ
๔.นายสามารถ จันทร์สุรย์	คณะกรรมการ
๕.นายวิจิต นันทสุวรรณ	คณะกรรมการ
๖.นายพิสิฐ นาครำไพ	คณะกรรมการ
๗.นางครุณี ไยเผือก	คณะกรรมการ
๘.นายประทีป อินแสง	คณะกรรมการ
๙.นายอรรถพร วงศ์วิชัย	คณะกรรมการ
๑๐.นายจํารงค์ แรกพินิจ	คณะกรรมการ
๑๑.นายพิทยา ว่องกุล	คณะกรรมการ
๑๒.นางสาวมณีนีภา ชุตินบุตร	คณะกรรมการ
๑๓.นายทองบ่อ เศษสองชั้น	คณะกรรมการ
๑๔.นางสาววิมลลักษณ์ ชูชาติ	คณะกรรมการ
๑๕.นายวิช ตาแก้ว	คณะกรรมการ
๑๖.นางกัลยานี ปฎิมาพรเทพ	คณะกรรมการ
๑๗.นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์	คณะกรรมการ
๑๘.นางสาวสอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง	คณะกรรมการ

องค์กรที่รับผิดชอบ

สถาบันแห่งชาติว่าด้วยภูมิปัญญาและการศึกษาไทย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรีน

ทำเนียบนามเครือข่ายครุภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ ๑

ภาคกลางและภาคตะวันออก

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน/ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก	โทรศัพท์/โทรสาร
๑.	นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม นางสาวศรีนชา คำพิลา	๒๒๔ ต.ลาดกระทิง อ.สนามไชยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐ ๒๒๔ ม.๑ ต.ลาดกระทิง อ.สนามไชยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐	(๐๑) ๒๑๘-๕๐๔๓ (๐๓๘) ๕๕๗-๔๔๑, ๕๕๗๗๑๕
๒.	นางเกลิศว เสรีกิจ (ขวัญจิต ศรีประจันต์) นายชาเลียง มณีวงษ์	๕ หมู่ ๑ ต.สนามชัย อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐ โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี ๗๒๑๗๐	(๐๓๕) ๕๒๑-๗๐๖ (๐๕๓) ๕๕๑-๒๗๑
๓.	พระครูสุธรรมนาถ นางประชิด บารมีรังสิตกุล	วัดปลักไม้ลาย ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐ ๘๑ ม.๖ ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ๗๓๑๔๐	(๐๓๔) ๒๐๔-๐๔๔ (๐๓๔) ๒๐๔-๔๗๕
๔.	นายตำรวจ มีสมชัย นายสามารถ เรืองปราษฎ์	๗๐/๒ ม. ๖ ต.พระยาบันลือ อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๒๓๐ ๒ ม. ๕ ต.พระยาบันลือ อ.ลาดบัวหลวง อยุธยา	(๐๑) ๒๕๗-๒๘๗๕
๕.	นายจ้อน ไทรวีมาน นางสาวจุฑามาศ ไทรวีมาน	๒/๘ ม.๑๒ ตรงข้ามโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ๑๐๕๔๐ ๒/๘ ม.๑๒ ตรงข้ามโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ๑๐๕๔๐	๓๓๗-๓๔๑๑-๒ ๓๓๗-๓๔๑๑-๒

ภาคเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน/ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก	โทรศัพท์/โทรสาร
๑.	พระครูพิทักษ์นันทคุณ ผู้ช่วย นายธงชัย สายสอน	มูลนิธิอภัยคุณน่าน วัดอรัญญาวาส ต.โนนเวียง อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ ๕๔/๘ ถนนสุนทรเทวราช ต.โนนเวียง อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐	(๐๕๔) ๗๗๒๑๓๐, ๗๗๐๒๒๐ (๐๕๔) ๗๗๒๕๓๐
๒.	นายจอนิ โอโธชา ผู้ช่วย นายพฤ โอโธชา	๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐ ๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐	(๐๕๓) ๒๑๒-๖๑๗, ๘๑๐-๖๒๔ (๐๕๓) ๒๑๒-๖๑๗, ๘๑๐-๖๒๔๓
๓.	นายคำอ้าย เฉลขวางดา ผู้ช่วย นายบรรจง ธิสุภา	ศูนย์ส่งเสริมชุมชนหัตถกรรม ๓๓ ม.๕ ตำบลบ้านร่อง อ.งาว จ.ลำปาง ๕๒๑๑๐ ๒๑ ม.๔ บ.หนองเต่า ต.แม่วิน อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๖๐	(๐๕๔) ๒๒๐-๓๘๐, ๓๖๕-๒๒๕
๔.	นางสาวศรีสวัสดิ์ คำรัมย์ ผู้ช่วย นางศรีแพร อินชา	๒๗ หมู่ ๔ บ้านทุ่งสุน ดงออบ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ สปอ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐	(๐๕๔) ๗๕๕-๑๒๕ (ศูนย์บ้านทุ่งสุน) (๐๕๔) ๗๕๕-๐๕๖ (ศูนย์บ้านออบ) (๐๕๔) ๗๕๕-๑๐๓
๕.	นางประนอม ทาแปง ผู้ช่วย นายมงคล ทาแปง	๔๖ หมู่ ๒ ต.หัวทุ่ง อ.ลอง จ.แพร่ ๕๔๑๕๐ ๔๖ หมู่ ๒ ต.หัวทุ่ง อ.ลอง จ.แพร่ ๕๔๑๕๐	(๐๕๔) ๕๘๑-๔๔๑, (๐๑) ๖๑๓-๖๕๗๘ (๐๕๔) ๕๘๑-๔๔๑
๖.	นางบัวซอน ถนอมบุญ ผู้ช่วย นายอินดา เลาค่า	๕๑ หมู่ ๓ ต.ป่าคุ้ม อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๕๐ ๘๕ หมู่ ๔ ต.คอนแก้ว อ.แมริ่ม จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๕๐	(๐๕๓) ๘๘๕-๕๐๔ ๑๑๘๘ - ๖๖๑-๗๑๕
๗.	นายคำผาย นูปีง ผู้ช่วย นายประจักษ์ กาวี	๘๗ ม.๓ บ้านห้วยนา ต.ท่าน้ำ กิ่งอ.ภูเพียง จ.น่าน ๕๕๐๐๐ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐	(๐๕๔) ๗๔๑ - ๗๔๑ (๐๕๔) ๗๑๐-๐๒๕
๘.	นายชูศักดิ์ หาดพรม ผู้ช่วย นายสถาพร สมศักดิ์	๑๑๘ ต.เมืองจันท์ กิ่งอำเภอภูเพียง อรัญญาวาส จ.น่าน ๕๕๐๐๐ ๕๔/๘ ซอย ๑ อรัญญาวาส ต.สุนทรเทวราช ต.โนนเวียง อ.เมืองน่าน จ.น่าน ๕๕๐๐๐	(๐๕๔) ๗๗๒ - ๕๓๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน/ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก	โทรศัพท์/โทรสาร
๑.	นายมัน สามลี	๕๗ หมู่ ๒ ต.นาโถ้ อ.กุฉินทิม จ.ยโสธร ๓๕๑๔๐	(๐๔๕) ๗๑๓-๖๓๐
ผู้ช่วย	นางสาวชุติมา สามลี	๕๗ หมู่ ๒ ต.นาโถ้ อ.กุฉินทิม จ.ยโสธร ๓๕๑๔๐	(๐๔๕) ๗๑๓-๖๓๐
๒.	นางฉวีวรรณ พันธุ	วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐	(๐๔๓) ๕๑๑๒๔๔, ๐๑ - ๕๗๖๓๑๕๔
ผู้ช่วย	นางวาสนา ชวนชม	๗๔ หมู่ ๖ ต.สร้างถ่อน้อย อ.หัวตะพาน จ.อำนาจเจริญ ๓๗๒๔๐	
๓.	นายเล็ก กุศลวงศ์แก้ว	๒๓๔ หมู่ ๕ บ้านบัว ต.กุศบาท อ.กุศบาท จ. สกลนคร ๔๗๑๘๐	(๐๔๒) ๗๑๕-๒๕๗ (ตาม ๑๐ นาที)
ผู้ช่วย	น.ส.ศิริทิพย์ แสนนาม	๒๓๔ หมู่ ๕ บ้านบัว ต.กุศบาท อ.กุศบาท จ. สกลนคร ๔๗๑๘๐	(๐๔๒) ๗๑๕-๒๕๗ (ตาม ๑๐ นาที)
๔.	นายประคอง มนต์ระโทก	๒๕ หมู่ ๔ ต.พลับพลา อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา ๓๐๑๕๐	ไม่มี
ผู้ช่วย	นางสาวพิศมัย โคนนอก	๔๒ หมู่ ๑ ต.ลำเพ็ช อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา ๓๐๒๕๐	(๐๔๔) ๒๓๕-๓๑๓
๕.	นางราตรี ศรีวิไล	๔๑/๖๐ ซอยหมู่บ้านเสรี อ.มิตรภาพ อ. เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐	(๐๔๓) ๒๔๓-๐๗๐
ผู้ช่วย	นายสมนึก ชัยหงษา	๘/๖๓ ถ.เทพาสุข อ. เมือง จ.ขอนแก่น	๐๑ - ๖๐๑-๓๖๗๕
๖.	นายคำเคื่อง ภาณี	๔๐ หมู่ ๘ บ้านโนนเขาว ต.หัวฝาย กิ่ง อ.แคนดง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐	๐๑ - ๖๐๐-๕๕๑๖
ผู้ช่วย	นายศักรินทร์ ภาณี	๔๐ หมู่ ๘ บ้านโนนเขาว ต.หัวฝาย กิ่ง อ. แคนดง จ. บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐	๐๑ - ๖๐๐-๕๕๑๖
๗.	นายชงยุทธ ศรีนุชกร	๗๔ หมู่ ๔ ต. ก้านเหลือง อ. แวงน้อย จ. ขอนแก่น ๔๐๒๓๐	๐๑ - ๕๔๑-๖๘๔๘
ผู้ช่วย	นางสาวคำปุ่น กุศลวงศ์แก้ว	๑๕๘ หมู่ ๖ ต.กุศบาท อ.กุศบาท สกลนคร ๔๗๑๘๐	
๘.	นายสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์	๓๔ บ้านปากช่อง ต.สนามชัย อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐	(๐๑)๕๖๖-๔๒๓๗, ๕๗๒-๕๖๐๐
ผู้ช่วย	นางสาวรุ่งนภา กฐินหอม	๓๔ บ้านปากช่อง ต.สนามชัย อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐	๐๑ - ๕๖๖-๔๒๓๗, ๕๗๒-๕๖๐๐
๙.	นายทองคำ แจ่มใส	๑๕ หมู่ ๑๕ ต. จันคุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์ ๓๑๒๕๐	๐๑ - ๒๖๕-๔๕๐๔
ผู้ช่วย	นายพิทักษ์ แจ่มใส	๔๓ หมู่ ๑๕ ต. จันคุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์ ๓๑๒๕๐	๐๑ - ๒๖๕-๔๕๐๔

ภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานที่ทำงาน/ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก	โทรศัพท์/โทรสาร
๑.	นายเตียง คงแก้ว	๑๒๕ หมู่ ๔ ต.บ้านนา กิ่ง อ. ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง ๕๓๐๐๐	
ผู้ช่วย	นายสุธีศักดิ์ บุตรทอง	๑๘ หมู่ ๕ ต.บ้านนา กิ่ง อ. ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง ๕๓๐๐๐	
๒.	นายลักษณ์ หนูประดิษฐ์	๕๐ หมู่ ๗ ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐	
ผู้ช่วย	นายคุณิศ รัศมีทอง	๕ แก้วแสน ซอย ๒ ต. บ่อยาง อ.เมือง จ. สงขลา ๙๐๐๐๐	
๓.	นายศรีวัชร พาระพัฒน์	๒๕๓ ม.๕ บ้านลิ่วจิง ต.ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๒๓๐	
ผู้ช่วย	นายวิรัตน์ ตรีโชติ	๑๕๒ บ้านลิ่วจิง ต.ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๒๓๐	
๔.	นายอัมพร ค้างปาน	๑๕/๑ หมู่ ๓ ต.คลองเป็ยะ อ.จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐	
ผู้ช่วย	นายเฉลิม ทองพรหม	๔๕ หมู่ ๑๐ ต. คลองเป็ยะ อ. จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐	
๕.	นายประยงค์ รณรงค์	๕๑ หมู่ ๕ ต. ไม้เรียง อ. ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐	๐๑ - ๕๐๕-๗๔๔๑
ผู้ช่วย	นายขจร ทิพาพงศ์	๕๐ หมู่ ๒ ต. ไม้เรียง อ. ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐	(๐๗๕) ๖๗๑-๓๕๐
๖.	นายชบ ยอดแก้ว	๓๘ หมู่ ๓ ต. น้ำขาว อ.จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐	(๐๗๕) ๗๗๑-๑๐๓, (๐๑) ๖๐๕-๑๓๔๘
ผู้ช่วย	นางสาวอภิญา ยอดแก้ว	๓๘ หมู่ ๓ ต. น้ำขาว อ.จะนะ จ. สงขลา ๙๐๑๓๐	(๐๗๕) ๗๗๑-๑๐๓
๗.	พระครูพิพัฒนโชติ	วัดคอน หมู่ ๘ ต.คูเต่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐	(๐๗๕) ๔๗๐-๔๐๕
ผู้ช่วย	นายเสถียร ลิ่มข่ง	วัดคอน หมู่ ๘ ต.คูเต่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ๙๐๑๑๐	(๐๗๕) ๔๗๐-๐๕๘
๘.	นายฝาก ตรีวัลย์	๘๒ หมู่ ๔ ต. บ้านกลาง อ. เชียรใหญ่ จ. นครศรีธรรมราช ๘๐๑๕๐	(๐๗๕) ๓๔๘-๒๔๓ (ตามตัว)
ผู้ช่วย	นายกิม ภกมธาวี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ศูนย์บริการวิชาการ ม.วลัยลักษณ์ เลขที่ ๒๒๒๒ ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๑๖๐	(๐๗๕) ๓๘๔-๐๐๐, ๓๓๕-๑๒๔ ต่อ ๓๕๑๕, ๓๕๒๓ (๐๗๕) ๓๘๔-๐๐๐ ต่อ ๓๕๒๕

คณะกรรมการดำเนินงานศึกษาและจัดทำข้อมูลเบื้องต้นกรณีปัญหาไทย

ที่ปรึกษา

๑. นายรุ่ง แก้วแดง	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
๒. นายเสรี พงศ์พิศ	ประธานมูลนิธิหมู่บ้าน
๓. นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๔. นายฉันทสาร ลีสลับ	ประธานคณะกรรมการโครงการสรรหากรณีปัญหาไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. นายเอกวิทย์ ณ ถลาง	มูลนิธิภูมิปัญญา

คณะกรรมการ

๑. นายวิมลลักษณ์ ชูชาติ
๒. นายรวิช ตาแก้ว
๓. นางกัลยาณี ปฎิมาพรเทพ
๔. นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์
๕. นางสาวสอาดลักษณ์ จงคล้ายกลาง

ปก

นายรวิช ตาแก้ว

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

สถาบันแห่งชาติว่าด้วยภูมิปัญญาและการศึกษาไทย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี
ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๖๖๘-๓๑๒๓ ต่อ ๒๔๒๘, ๒๔๒๙
โทรสาร ๒๔๓-๒๗๘๗

ขอขอบคุณ

หน่วยงานที่สนับสนุนข้อมูล

หน่วยงานของรัฐ

- * สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- * สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- * กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- * กรมวิชาการ

หน่วยงานภาคเอกชน

- * สถาบันพัฒนาชนบท มูลนิธิหมู่บ้าน
- * สวนวนเกษตร ฉะเชิงเทรา
- * มูลนิธิฮักเมืองน่าน